

PROFIELEN

ISSUE #105 JUNI 2013

BASISBEURS,
OV-KAART, BSA
**WAT STAAT JE
TE WACHTEN?**

TOT ZIENS

Lees Profielen
ook op je
smartphone

Geschikt voor:
IPHONE,
ANDROID,
BLACKBERRY

GA NAAR
PROFIELEN.HR.NL

INTERVIEW
MARCO PASTORS
DIRECTEUR
NATIONAAL
PROGRAMMA
ROTTERDAM-ZUID

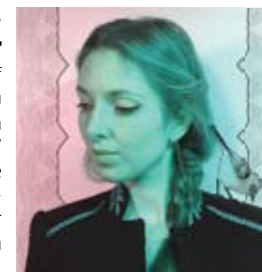
NIEUWS:
05 Studenten-arena
08 8 vragen over convenant HR en Inholland
10 Roosterrubriek: doe-het-zelfrooster
26 Inschrijven voor tentamens,
voor of tegen?

VERDER:
06 Kort
07 Column Anne-Marit
10 Column Marjolein
25 Jonathan eet... IJS
32 Mini's

Aan dit nummer werkten mee:

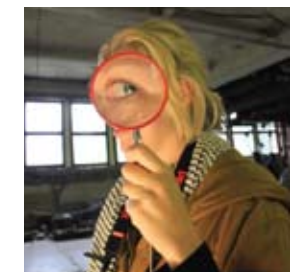
MARIËLLA VAN DE STOLPE
Illustrator

In juli 2011 studeerde ze af aan de WdKA en nu freelance ze. Mariëlla maakte de 'breinillustratie' bij het stuk over de nieuwe propedeuse van bedrijfseconomie, waar studenten meer bij de hand worden genomen dan voorheen.

<ESMÉ VAN DER MOLEN
Eindredacteur

Met de zomer in het vooruitzicht interviewde Esmé studenten die een grote reis maakten. Ze vlogen naar Japan, Australië en Ghana. Lees hun reiservaringen op p.20.

<LAURANNE COX
Coverfotografie

Ze studeert lifestyle & design aan de WdKA en loopt stage bij TL Magazine in Brussel. Ondertussen is ze gek van magazines. Voor dit nummer maakte ze de coverfoto.

PROFIELEN IS HET REDACTIEONEL ONAFHANKELIJKE INFORMATIE- EN OPINIEBLAD VAN DE HOGESCHOOL ROTTERDAM, BESTEMD VOOR ALLE STUDENTEN EN MEDEWERKERS VAN DE HOGESCHOOL EN GRATIS VERKRIJGBAAR OP ALLE LOCATIES. PROFIELEN WORDT OOK DIGITAAL GEARCHIVEERD. PROFIELEN VERSCHIJNT NEGENMAAL PER JAAR.

COLOFON Verschijningsdatum Profielen 105 4 juni 2013 Hoofdredacteur Dorine van Namen Eindredacteur Esmé van der Molen Redactie Olmo Linthorst, Jos van Nierop, Darice de Cuba, Jonathan van Noord (stagiair) Medewerkers aan dit nummer Hoger Onderwijs Persbureau [HOP], Ernest van der Kwast, Anne-Marit Dannijns, Marjolein Stormezand Redactieraad Japke-d Bouma, Jan van Heemst, Tessa Meeus, Ton Notten Foto's Leven Willemse, Marjolein Stormezand, Willem de Roon, Joshua Bakarbessy Illustraties Annet Scholten, Nina Fernande, Sandra de Haan, Mariëlla van de Stolpe, Wendy van der Waal Vormgeving MAGAZINESTUDIO.NL Evelien van Vugt, i.s.m. Maxime Biekmann Cover Lauranne Cox Redactie-adres Museumpark 40, laagbouw bg, kamer MPH.00.035. Postbus 25035, 3001 HA Rotterdam. Telefoon (010) 794 45 75. Fax (010) 794 45 80, profielen@hr.nl. Open: ma. t/m vr. 10.00-17.00 uur Advertenties (m.u.v. mini's) Via www.profielen.hr.nl Druk Efficiënta, Krimpen a/d IJssel Jaargang 24 ISSN 1385-6677 Profielen 106 verschijnt op 22 augustus **FOLLOW US:** [TWITTER.COM/PROFIELEN](https://twitter.com/profielen) [FACEBOOK.COM/PROFIELEN](https://facebook.com/profielen) PROFIELEN.HR.NL

HET IS VERBODEN ZONDER TOESTEMMING VAN DE HOOFDREDACTEUR ARTIKELLEN OF ILLUSTRATIES GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVER TE NEMEN.

INHOUD
#105

**AROUND
THE
WORLD**

14

HR-STUDENTEN GAAN
DE WERELD OVER

Infographic: **ROTTERDAM-ZUID IN CIJFERS** 04

Bij de les: **INTERNET OF THINGS** 11

Achtergrond: Wat staat **STUDENTEN TE WACHTEN** 12

Achtergrond: **NIEUWE PROPEDEUSE** bedrijfseconomie 28

Afgestudeerd: Ewald Rampersad was bijna **LERAAR** van het jaar 31

BRON: CIJFERS EN KAART: NATIONAAL PROGRAMMA ROTTERDAM-ZUID, UITVOERINGSPLAN 2012-2014, JUNI 2012.

Het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid focust zich op zeven wijken op Zuid: Tarwewijk, Carnisse, Oud-Charlois, Bloemhof, Hillesluis, Feijenoord en de Afrikaanderwijk. Dit zijn de Focuswijken.

inwoners tot 23 jaar:
 LANDELIJK 27%
 ROTTERDAM 27%
 7 FOCUSWIJKEN 32%

Gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden per jaar:
 LANDELIJK 34.300
 ROTTERDAM 21.800
 7 FOCUSWIJKEN 17.716

Werkzoekenden zonder baan in % van de beroepsbevolking 15-64 jr.:
 LANDELIJK 4,4%
 ROTTERDAM 8,2%
 7 FOCUSWIJKEN 11,1%

Gemiddelde WOZ-waarde woningen:
 LANDELIJK 237.000
 ROTTERDAM 163.000
 7 FOCUSWIJKEN 103.000

Voortijdig schoolverlaters:
 LANDELIJK -
 ROTTERDAM 16%
 7 FOCUSWIJKEN 21%

Score Cito-eindtoets (2010):
 LANDELIJK 535,4
 ROTTERDAM 531,2
 7 FOCUSWIJKEN 527,8

Leerlingen op het vwo:
 LANDELIJK 22%
 ROTTERDAM 16%
 7 FOCUSWIJKEN 12%

IN ROTTERDAM-ZUID HEBBEN VEEL BEWONERS EEN ACHTERSTAND OP HET GEBIED VAN INKOMEN, WONEN, WERKEN EN OPLEIDING. Het niveau is er veel lager dan in andere grote steden en de achterstanden stapelen zich op. Zuid heeft een relatief jonge bevolking, met veel kinderen die opgroeien in een omgeving waarin het aan veel schort. Veel ouders zijn laagopgeleid, hebben weinig te besteden, veel woningen zijn van slechte kwaliteit en de leefomgeving nodigt niet uit tot buitenspelen. Het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid moet ervoor zorgen dat deze achterstanden worden ingelopen tot het gemiddelde van de vier grote steden.

De Hogeschool Rotterdam is sinds 2007 actief op Zuid. Ongeveer 1.600 studenten lopen er stage, volgen I-labs en doen er hun afstudeeronderzoek. Zij leren in de praktijk wat het vraagt om te werken in een complexe omgeving als Rotterdam-Zuid. ■

Dorine van Namen
 Profielen sprak met Marco Pastors, directeur van het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid. Lees dit interview op p.20.

Docenten en studenten wijzer van 'studenten-arena'

Ze zijn verrassend vaak complimenteus. **Soms hard en cynisch, maar ook gewoon tevreden en blij.** Tijdens een 'studenten-arena' bij de opleiding medische hulpverlening laten studenten zien dat ze graag serieus meepraten over hun opleiding.

JA MAAR, ZO BRENG JE DE STUDENT AAN DE MACHT, HOORT ERIC ENTKEN WEL ALS HIJ OVER DE STUDENTEN-ARENA'S BEGINT. Tijdens een studentenarena geef je immers studenten vrij baan om te zeggen wat ze van de opleiding vinden. Maar geef je ze daarmee ook de macht over een opleiding? Nee, zegt docent Entken, 'het gaat erom de student te horen. Het docententeam blijft uiteindelijk gewoon de beslissingen nemen.'

Eric Entken begon in 2009 met de eerste studenten-arena's bij verloskunde. Daar worden ze nog steeds ieder kwartaal gehouden. Ook verpleegkunde doet het tegenwoordig. En medische hulpverlening, de opleiding waar Entken inmiddels zelf doceert.

Het werkt eenvoudig. Studenten vullen na ieder kwartaal een digitale evaluatie in, zowel over de vakken, de organisatie als over de docenten. Daarna komen twee klassenvertegenwoordigers per klas bij elkaar om de uitslag van die evaluatie te bespreken.

uitleg van die opdrachten was steeds anders.' 'De cursus werd door twee docenten gegeven en ze hadden niet dezelfde mening. We kregen steeds verschillende documentatie.'

'De ene docent had soms niets aan te merken op een opdracht, terwijl de ander dan nog heel veel commentaar had.'

Studenten houden niet van onduidelijkheid. Maar ze komen ook met complimenten. Over de 'waanzinnig positief' beoordeelde cursus bijvoorbeeld: 'Het was heel duidelijk, leuk om te volgen.'

'Je weet waarvoor je naar de les komt, wat je moet doen en wat relevant is.'

is ook wat ze wordt gevraagd. Leg uit wat er wel en niet goed gaat bij deze opleiding. 'De verdeling van vakken over de kwartalen is niet evenwichtig', zegt een student bijvoorbeeld. 'Het tweede kwartaal hadden we bijna niets te doen. "Moet jij niet naar school?", vroegen ze thuis weleens.' En het derde kwartaal is juist extreem druk, vullen anderen aan.

Na ruim een uur evalueren mogen docenten nog vragen stellen aan de studenten. Eric Entken legt de studenten uit dat de kwartalen inderdaad niet lekker over het jaar zijn verdeeld en dat ze dat volgend jaar zeker anders zullen doen.

Daar hebben deze studenten niet zoveel aan, maar dat vindt niet iedereen heel erg. Zo uit een student aan het eind van de sessie haar betrokkenheid op wel heel correcte wijze: 'Misschien heb ik er niets aan, maar volgend jaar is het wel beter. Als ik later terugkijk, kan ik trots zijn en zeggen dat ik deze opleiding heb helpen verbeteren.'

Een andere student, Rafael Friendwijk, vertelt achteraf dat hij dit gevoel deelt. 'Wij zijn pioniers, de eerstejaars van een nieuwe opleiding. Ik doe dit echt om de opleiding beter te maken.'

Toen de studenten zich opgaven en aan de eerste studenten-arena meededen, was dat nog geheel belangeloos. Inmiddels krijgen ze er een keuzevakstudiepunt voor. Maar dat is voor Rafael zeker niet de reden om mee te (blijven) doen. 'Er wordt naar je geluisterd. Dat geeft bevrediging. En soms hebben we er ook zelf baat bij. Dan zie je bijvoorbeeld dat een docent dingen anders gaat doen naar aanleiding van de feedback. Dat motiveert.' ■ *Olmo Linthorst*

STUDENTEN HOUDEN NIET VAN ONDUIDELIJKHEID

docent als succesfactor
Op een dinsdagmiddag, halverwege het derde kwartaal, zitten twaalf studenten in een U-vorm. Ze zitten om de docent van een andere opleiding heen, de voorzitter van deze arena. Om die studenten heen zitten weer, verspreid over het lokaal, tien docenten. Zij mogen gedurende de eerste paar uur weinig anders doen dan luisteren, terwijl de studenten met de voorzitter de uitslag van de evaluatie doornemen.

'Waarom scoort dit vak zo slecht?', vraagt de voorzitter, en: 'Waarom scoort dit vak zo waanzinnig positief?'

De studenten antwoorden één voor één: 'Er waren drie verschillende opdrachten en de

'De werkvorm werkte goed. Interactief. Je werd bij de les gehouden.'

'Je weet vanaf het begin wat de eindopdracht is en hoe je beoordeeld wordt.'

'Er stond nog wel een fout in de studiewijzer over dit vak, maar dat werd in de eerste les direct rechtgezet.'

Het gedeelte van de evaluatie over de docenten wordt niet in de studenten-arena besproken. Eén keer komt het functioneren van een docent toch ter sprake. De voorzitter vraagt, over een positief beoordeeld vak: 'Wat is de succesfactor?' 'Zij!', roepen een paar studenten in koor.

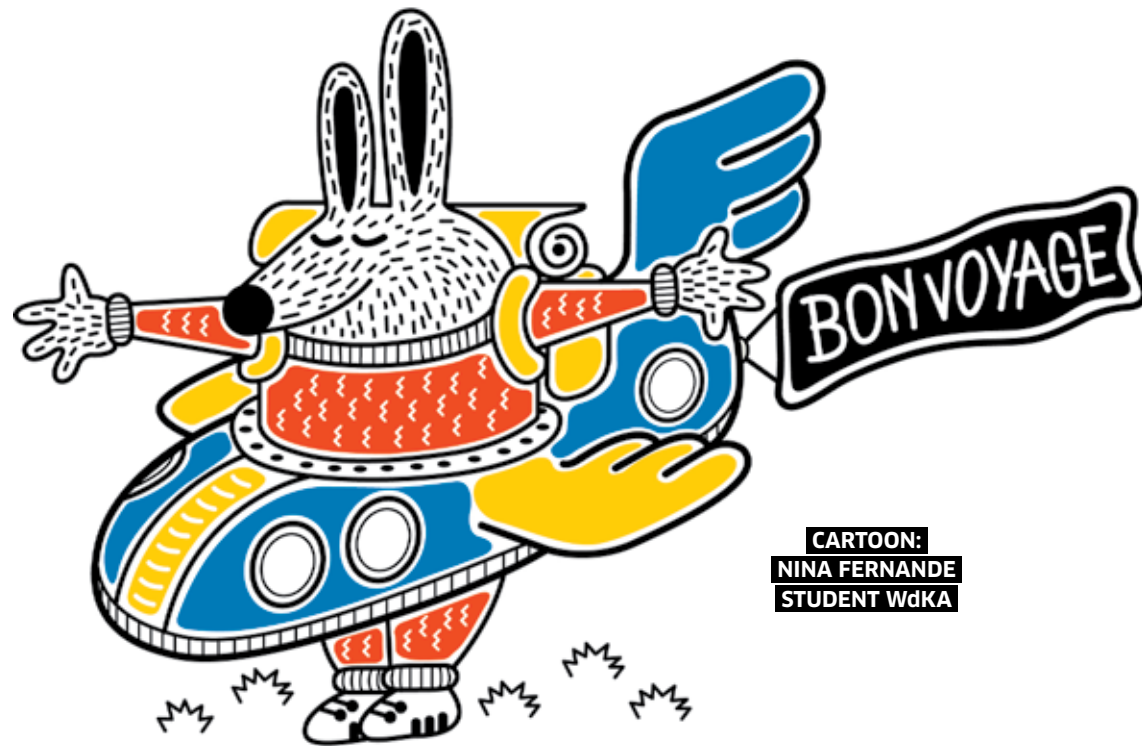
belangeloos
Studenten zijn glashelder in hun oordeel. Dat

€ SLORDIGE STUDENTEN BETALEN € MILJOENEN AAN OV-BOETES

DUO INT MAANDELIJKS MEER DAN EEN MILJOEN EURO AAN BOETES VAN STUDENTEN DIE VERGETEN HUN OV-KAART IN TE LEVEREN. Studenten die geen recht meer hebben op een ov-abonnement en vergeten om hun kaart op tijd af te melden, krijgen van DUO een boete van 97 euro per veertien dagen. Het inleveren van hun gratis reisrecht zorgt voor de nodige verwarring. Veel studenten denken dat met het stopzetten van de studiefinanciering bij DUO ook de ov-kaart geblokkeerd is, terwijl ze naar een oplaadpunt moeten om dat te regelen.

Minstens zesduizend studenten waren daar te laat mee en kregen dit jaar een boete, blijkt uit cijfers die de website mijnstudentenleven.nl opvroeg bij DUO. Dat zou de dienst zes ton per halve maand opleveren. DUO-voorzitter Daniël Blok zei verbaasd te zijn over de verwarring. 'Alle studenten om wie het gaat, ontvangen een brief waarin staat wanneer en hoe zij hun reisproduct stop moeten zetten.' Bij een oplaadpunt dus. *HOP*

CARTOON:
NINA FERNANDE
STUDENT WdKA

KEUZEGIDS MASTEROPLEIDINGEN

Het Centrum Hoger Onderwijs Informatie (CHOI) beoordeelde in de *Keuzegids masteropleidingen* zes van de negentien masteropleidingen van de Hogeschool Rotterdam, onder andere op basis van uitkomsten uit de Nationale Studenten Enquête (NSE).

Van de hogescholen met minstens vier onderzochte opleidingen eindigt de HR als elfde en laatste met 57 punten (op een schaal van 100). *(Een + betekent beter dan gemiddeld. Een 0 staat voor gemiddeld.)*

OPLEIDINGEN	RANKING	TOTAALSCORE	OOEDEEL
Physician Assistant	1/4	71	+
Architectuur	3/5	69	+
Pedagogiek	2/7	67	+
Leren en Innoveren	7/9	65	+
Advanced Nursing	8/9	59	0
Begeleidingskunde	3/3	56	0

TWEET LEGT ENERGIEVERSPILLING BLOOT

OP ZATERDAGAVOND 23 MAART DEDEN MILIEUBEWUSTE WERELDBURGERS ÉÉN UUR HET LICHT UIT. Earth hour, heette dat. Een bewoonster van de Rochussenstraat twitterde over een flinke energieverpilling op de HR. Een foto liet zien dat het licht op de begane grond van de laagbouw Museum-park aan was en volgens de overbuurvrouw continu aan is.

Een telefoontje naar Toon de Jong, duurzaamheidsspecialist van de facilitaire dienst, bood uitkomst. 'Er blijkt een schakelfout te zijn ontstaan tijdens de verbouwing van afgelopen zomer. Dit is een enorme verspilling die haaks staat op het beleid van energiebesparing. Zo zie je dat automatisering niet altijd een verbetering is; als het licht centraal geschakeld wordt, zie je niet of alle geschakelde lampen ook daadwerkelijk uitgaan. Goed dat mevrouw oplet en heeft gereageerd. We gaan haar zeker nog even bedanken.' *Meer lezen? Kijk op profielen.hr.nl en zoek op 'tweet'*

'Zet rokers op hun plek'-campagne uitgesteld

DE HOGESCHOOLBREDE ANTI-ROOKCAMPAGNE IS 'EEN AANTAL MAANDEN' UITGESTELD.

Het college van bestuur wil eerst kijken of het lukt om per locatie het roken aan te pakken. Aanleiding voor het uitstel is een discussie die het collegebestuur onlangs voerde met de directeurs van de onderwijsinstellingen en diensten. **Een aantal directeurs is enthousiast over de eerder aangekondigde rookcampagne, maar een aantal juist niet.** De tegenstanders denken dat de stevige toon van de campagne ('Samen zetten we rokers op hun plek') averechts zal werken. Iedere directie is vrij is om de al gemaakte beelden van de hogeschoolbrede campagne toch te gebruiken. *Meer lezen? Kijk op profielen.hr.nl, zoek op rookcampagne.*

FOTO: LEVIEN WILLEMSE

WEG MET DE PSEUDOWETENSCHAP!

PSEUDOWETENSCHAP IS DE MAKKELIJKSTE WEG. MEN NEME EEN INGEWIKKELDE KWESTIE, zoek een behapbaar antwoord en voila, dé pseudowetenschappelijke oplossing voor het probleem is klaar.

Veel mensen beroepen zich op hun gezonde boerenverstand en gebruiken hun eigen alledaagse ervaringen — 'mijn opa van negentig rookt al zijn hele leven en is nooit ziek' — als bewijslast. Een handjevol ervaringen lijkt overtuigender dan statistieken. Dit is alleen geen wetenschappelijk bewijs, maar heuristiek (de leer van het vinden).

Wetenschap wordt door velen als overbodig ervaren. Als onderzoeken een bepaalde verklaring geven van verschijnsel X, hoor je een overweldigend 'ja, dat had ik je ook wel kunnen vertellen'. Of er wordt gezegd dat die onderzoekers alleen maar dingen onderzoeken die iedereen al wist. Niet gehinderd door enige kennis hoor je hetzelfde koor 'ja, dat wist ik allang' spreken als er precies een tegenovergestelde conclusie ter verklaring van het verschijnsel gegeven wordt. Soms hoor ik zelfs docenten die last hebben van deze *hindsight bias* en die de wetenschap verzuigen. Kritisch nadenken is een vaardigheid die we niet genoeg kunnen promoten. Nog steeds spoken pseudowetenschappelijke theorieën door onze gangen. Je hoorde vast weleens over de leerpiramide die stelt dat je maar vijf procent onthoudt van wat je hoort, tien procent van wat je leest, en voer je iets uit, dan blijft daar 75 procent van hangen. Dit onderzoek nooit heeft plaatsgevonden. Ook de befaamde leerstijltheorieën zijn niet *evidenced based*, maar beschrijvingen met het waarheidsgehalte van een horoscoop.

Zowel studenten als docenten moeten daarom het praktijkgerichte onderzoek bij de hogeschool zeer serieus nemen. Dan realiseer je je tenminste dat echte wetenschap niet pretendeert de ultieme oplossing te geven, maar slechts updates geeft van de bevindingen van wetenschappers. Dat een theorie niet de waarheid is en modellen slechts pogen de werkelijkheid te beschrijven. Eventueel met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid. □

Dit was de laatste column van Anne-Marit Dannijs, lerarenopleider maatschappijleer aan de Hogeschool Rotterdam en student psychologie.

CIJFERS:

24%

van de beroepsbevolking van Rotterdam was in 2011 laagopgeleid.

22%

had in datzelfde jaar een hbo-diploma.

15%

van de beroepsbevolking van Amsterdam was in 2011 laagopgeleid.

32%

had in datzelfde jaar een hbo-diploma.

65.000

Het haven- en industriecomplex blijft de belangrijkste werkgever in de regio. De haven is goed voor ruim 65.000 banen.

60.000

Zorg en welzijn zijn goed voor bijna 60.000 banen.

Bron: Kwaliteitsprofiel Hogeschool Rotterdam

De Hogeschool Rotterdam en de Hogeschool Inholland hebben een convenant getekend waarin de instellingen afspreken per 1 september 2014 een deel van het onderwijsaanbod anders te gaan verdelen.

8 VRAGEN OVER Het samenvoegen van opleidingen HR en Inholland

Wat is er afgesproken?

Beide hogescholen bieden in Dordrecht, in één gebouw, pabo-onderwijs aan. De pabo van de HR-Dordt gaat naar Inholland. Inholland brengt op haar beurt drie Rotterdamse tweejarige associate degree-opleidingen onder bij de Rotterdam Academy van de HR (accountancy, crossmediale communicatie en sociaal-financiële dienstverlening) en beëindigt in Rotterdam de instroom van de opleidingen international business and management studies (ibms), international business and languages (ibl) en financial services management (fsm). De Hogeschool Rotterdam zal de zittende studenten bij Inholland overnemen.

Daarnaast onderzoeken de hogescholen de mogelijkheid om samen een opleiding op het gebied van sport en beweging te ontwikkelen.

En tenslotte stellen de instellingen opnieuw hun aanbod contractonderwijs vast. Waar de ene instelling een deel van het aanbod stopzet, wordt de andere instelling in de gelegenheid gesteld programma's of delen daarvan over te nemen.

Gaan er met het overnemen van de opleidingen arbeidsplaatsen verloren?

Terpstra: 'Nee. De opleidingen worden overgedragen inclusief de docenten voor het aantal uur dat zij werkzaam zijn voor de opleiding. Ook het management en ondersteunend personeel worden overgedragen (behalve dat van ibms Inholland) of er vindt een verrekening plaats. Alleen als de instroom van studenten vermindert, kunnen er personele consequenties zijn; niet op basis van de samenwerking die we aangaan.'

Om hoeveel studenten en docenten gaat het eigenlijk?

Beide hogescholen hebben ongeveer 350 pabo-studenten in Dordt. De HR heeft daar 33 docenten, Inholland 15. Bij de AD's gaat het om 100 studenten en 10 medewerkers, bij ibms Inholland om ongeveer 200 studenten en 10 medewerkers.

Waarom dit convenant?

Omdat de pabo's in Dordrecht te klein zijn om op de lange termijn afzonderlijk te blijven bestaan. Er moet een nieuwe pabo-Dordt ontwikkeld worden, met een curriculum dat door beide instellingen wordt vormgegeven en waarin de toekomst van het openbaar onderwijs is gewaarborgd.

Inholland draagt enkele opleidingen met teruglopende studentenaantallen over aan de HR om 'focus en massa in het opleidingsaanbod aan te brengen'. Ook dragen de instellingen uit meer met elkaar te willen samenwerken en elkaar niet (meer) te beconcurreren. 'Uit de klassieke gijzeling van concurrentie komen', noemt Doekle Terpstra, voorzitter van Inholland, dit.

Daarnaast is deze samenwerking het gevolg van de prestatieafspraken met het ministerie.

HR-collegevoorzitter Bormans: 'Wij hebben bijvoorbeeld vastgelegd dat we het aanbod van associate degree-opleidingen willen uitbouwen. Inholland had dat voornemen niet. Dan is het logisch dat deze opleidingen bij ons geconcentreerd worden.'

Wat zijn de arbeidsrechtelijke consequenties?

Bormans: 'Als mensen overstappen, doen ze dat met inbegrip van alle arbeidsrechten, inclusief de rechten die te ontlenen zijn aan het aantal arbeidsjaren.'

Medewerkers hoeven niet bang te zijn voor een last in first out-positie. We gaan individuele gesprekken voeren om zoveel mogelijk maatwerk te kunnen leveren. Tegelijkertijd gaan er gesprekken met de bonden plaatsvinden. Daar zullen collectieve afspraken uit voortkomen.'

Hoe zit het met de huisvesting, met name op de Kralingse Zoom waar het nu al behoorlijk vol is?

Bormans: 'Zowel op de Kralingse Zoom waar de economische opleidingen zitten, als op de Pieter de Hoogweg waar de AD's zitten, voorzien we ruimteproblemen. **We gaan rondkijken en verschillende scenario's naast elkaar leggen en op basis daarvan een beslissing nemen.** Nu heb ik daar nog geen antwoord op.'

EN ZO REAGEERDEN DE OPLEIDINGEN OP HET CONVENANT...

PABO

Zorgen zijn er bij de studenten en medewerkers van de pabo Dordrecht.

Dat er iets zou gebeuren, heeft niemand verrast, maar wel de constructie waarvoor is gekozen. 'Het voelt nu alsof we worden verkocht aan Inholland. Kan dat zomaar?', reageert een docent. 'Ze kunnen wel zeggen dat we allemaal meegaan, maar ik ben er niet gerust op. Het principe is 'mens volgt werk', maar Inholland heeft minder contacturen dan wij, legt geen stagebezoeken af, heeft geen coördinatoren, roostert minder uren in voor de wereld- en kunstvakken. Denk je dan echt dat iedereen kan blijven?' 'Ik heb ervoor gekozen om voor de Hogeschool Rotterdam te werken', vertelt een andere docent. 'Inholland heeft een minder goede naam in pabo-land. Ik vind het niet fijn dat ik niks te kiezen heb en nu over moet.'

Er wordt ook verteld over docenten die eigenlijk niet willen werken voor een hogeschool met christelijke grondslag, zoals Inholland. Zij komen nu in een lastig parket. **Daarnaast hebben docenten vragen over het curriculum, hun arbeidscontract ('met de Hogeschool Rotterdam; niet met Inholland') en over docenten die op beide locaties (Rotterdam en Dordrecht) werken.** In de examencommissie van de pabo bijvoorbeeld werken drie van de vier leden in Dordt. De overgang naar Inholland heeft dus niet alleen personele en persoonlijke, maar ook organisatorische consequenties. Ook studenten zijn kritisch. 'Wij zijn grof gezegd de lul', reageert een eerstejaars. Waar de studenten vooral boos om zijn, is het feit dat hun bewuste keuze voor openbaar onderwijs in het geding komt.

Mogen hogescholen aan marktverdeling doen?

Daar heeft de Nederlandse Mededingingsautoriteit over nagedacht, zei een woordvoerder in juni 2011 tegen het Hoger Onderwijs Persbureau, maar zij kwam tot de slotsom dat hogescholen geen ondernemingen zijn. Ze kunnen namelijk niet hun eigen prijs bepalen. En ze maken misschien wel afspraken over het aanbod van opleidingen, maar dat is toch iets anders dan het illegaal verdelen van de markt. 'Onlangs hadden we een zaak van Amsterdamse ziekenhuizen die de patiënten op beginletter van hun achternaam verdeelden', legde de woordvoerder toen uit. 'Dat mag niet, want mensen moeten vrij zijn in het kiezen van een ziekenhuis. Zo'n vorm van marktverdeling is in het hbo niet aan de orde.'

RBS

Op de Rotterdam Business School (RBS) is de stemming heel wat opgewekter. 'Ik vind 't prachtig', reageert RBS-directeur Cees van der Kraan. 'We hebben straks het monopolie over de internationale opleidingen in de internationale havenstad Rotterdam en dat vind ik een heel leuke kans. Natuurlijk zal het een klus zijn om zo'n 200 Inholland-studenten te gaan integreren in ons instituut met 2.750 studenten, maar RBS krijgt met hun komst ook een nieuwe impuls.'

Studenten en docenten maken zich wel zorgen over de huisvesting. 'Het is hier nu al echt vol', klaagt Michelle (tweedejaars ibms). 'Er zijn onvoldoende computerplekken; je moet maar hopen dat er eentje vrijkomt.' Het ruimtegebrek roept ook bij docent Nathalie Barendswaard vragen op. 'Hoe gaat dat in hemelsnaam passen als ook de Inholland-studenten er nog bij komen. Daarbij kun je verwachten dat er Inholland-studenten zijn die niet gaan wachten op 2014 en komende zomer al overstappen naar de HR.'

Rotterdam Academy

Elsemieke Heins, directeur van de Rotterdam Academy waar de associate degrees worden aangeboden (tweejarige hbo-opleidingen), is opgetogen. **'Dit is niets anders dan geweldig.** Straks zitten alle AD's op één plek. Wij hebben ze als HR zichtbaar in de markt gezet en dat werpt z'n vruchten af. We hebben in het verleden al samengewerkt met Inholland. Hun AD's zijn toen een kwartaal lang op deze lokatie gegeven, maar dat liep om organisatorische redenen niet zo goed. Inholland had bijvoorbeeld andere vakantieperiodes. **De AD's van Inholland hebben een goede naam, dus met de integratie van die opleidingen komt het wel in orde.'** □

Meer nieuws en reacties op profielen.hr.nl. Zoek op 'convenant'.

Dorine van Namen

FOTO: PIM TOP

DIT IS GEEN GEZELLIGE COLUMN (MAAR HET KOMT TOCH NOG GOED)

ER LIEP EEN DIKKE VROUW VOOR ME. IK WILDE HAAR EEN DUWTJE GEVEN. DAT HAD IK OOK GEWILD ALS ZE DUN WAS GEWEEST. Ze at een ijsje. Haar benen zagen die dag voor het eerst het zonlicht.

De kinderwagen trok ik verder door het zand. Voor iedereen die niets weet van de combinatie kinderwagen en zand: dat lukt dus niet zo goed. Ik moest plassen. Zoals ik de mevrouw net had willen duwen, liep ik nu met het idee om de plas daar te midden van al die badgasten te laten lopen. De badgasten zouden een jonge vrouw zien met twee kinderen, een kinderwagen en een plasbroek.

Tracy Chapman zong mij vanaf Beachclub The Bing toe. Dit was zo niet des strands dat het wel een teken moest zijn. 'And I had the feeling I could be someone...Be someone...(.) You still ain't got a job and I work in a market as a check-out girl. I know things will get better. You'll find work and I'll get promoted...'

Ik parkeerde de kinderen in het springkasteel en bestelde een koffie. Ik zong mee met Tracey: 'You gotta make a decision. You leave tonight or live and die this way.' Door de zonnebril zag de ober niet dat ik deze zin ontzettend serieus nam.

Het kwam misschien omdat mijn plannen geen stoelendans meer deden maar uitgeput en voor dood op de grond lagen. Deze stand van zaken maakte mij een 'low life', kreeg ik niet al te vriendelijk te horen van een 'persoon' die dat eigenlijk wel had moeten zijn. Mijn ambities waren langzaam opgegeten door het werk in kledingwinkel nr. 2. Ik had mezelf letterlijk verkocht. Ik besloot naar het toilet te lopen. 'Me myself got nothing to prove.'

NB

Al dit leuks stuurde ik naar mijn eindredacteur. 'Nee, dit is geen gezellige column – das stimmt', schreef ze terug. Ik herlas mijn verhaal en zette mijn eerdere plannen nog eens op een rijtje.

Plan A: Zoeken naar werk dat aansluit op studie. Plan B: Zoeken naar leuk werk. Plan C: Inschrijven voor een master en zoeken naar werk.

Plan D: Aanmelden voor cursus Frans en zoeken naar werk in het buitenland. Plan E: Beginnen aan nieuw boek.

Ik bleek niet ongezellig, ik bleek hysterisch. Want plan A, B, C, D (zonder het buitenland deel) en E waren behaald. Ik had doorgezet. Ik was op de goede weg. Het kon heel wat erger. ■

Marjolein Stormezand studeerde veelbelovend af aan de opleiding modevormgeving van de WdKA. Toch lagen de banen niet voor het oprapen. Hier doet zij verslag van haar – soms wanhopige – zoektocht naar De Baan.

Het doe-het-zelfrooster

Bij mediatechnologie ligt de roostering niet in handen van de roosterdienst, maar van een docent. *Profielen* sluit de serie over roosters af met: het doe-het-zelfrooster.

DE OPLEIDING MEDIATECHNOLOGIE TELT 198 STUDENTEN EN VEERTIEN DOCENTEN. Op de locatie Wijnhaven 99 waar het instituut dit collegejaar naartoe verhuisde, kreeg de opleiding drie vaste lokalen. De roostering doen ze nu voor het tweede jaar zelf en docent Bob Pikaar is daarvoor verantwoordelijk. In zijn ptd (takenpakket) is tien uur per kwartaal gereserveerd voor deze extra taak.

Waarom doe-het-zelfen als je de roostering ook uit handen kunt geven? Bob Pikaar legt het uit: 'Wij zijn druk bezig met het curriculum. Met name wat betreft onderwijsvormen willen we meer flexibiliteit. Zelf roosteren is dan gewoon handiger.'

Om dat te kunnen doen, moet wel aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan. Je hebt eigen lokalen nodig. Je hebt een docententeam dat niet al te veel andere 'afhankelijkheden' heeft en je hebt een goed contact met de 'echte' roosterdienst voor het aanleveren van informatie. Pikaar: 'Als we nu een aanpassing willen in het rooster hoeven we niet eerst langs de onderwijsmanager of het bedrijfsbureau. Het gaat dus aanzienlijk sneller. Na de wijziging is het rooster gelijk actueel; het Hint-rooster is dat vaak niet direct. Het scheidt natuurlijk wel dat maar twee of drie docenten uit ons team afhankelijkheden hebben. Ze werken bijvoorbeeld ook bij een ander instituut. De rest van het team werkt grotendeels fulltime of vier dagen en is dus makkelijk in te roosteren.'

Google Calender

Dat roosteren doet Pikaar via Google Calender, de online agendafunctie van Google. Pikaar: 'Elk kwartaal krijg ik een excelsheet van de roosterdienst. Daarin staan alle docenten die dat kwartaal lesgeven, hun ptd en alle lessen van het kwartaal. Ik voer eerst de code van het vak in, dan de klas, dan de docent. De lokalen staat al vast in onze Google Calender. Ik begin bij de afhankelijkheden en van daaruit plan ik verder. Dingen die werken, kopieer ik vaak. Ik maak een conceptrooster voor de eerste lesweek, laat het controleren en dan herhaal ik het voor de resterende periode. Mijn collega's hebben ook toegang tot het rooster en kunnen zelf veranderingen aanbrengen.'

Is dat geen recept voor chaos? 'Ja, dat zou je denken. Maar die eigen regie zorgt er ook voor dat iedereen er verantwoord mee omgaat.' Voor studenten is het Google-rooster heel gebruiksvriendelijk. Ze kunnen het niet alleen op hun computer, maar ook op elke smartphone bekijken. Bovendien is de bezettingsgraad van de lokalen toegenomen, aldus Pikaar. 'Af en toe is het proppen, maar de lokalen worden nu efficiënter gebruikt dan voorheen.' ■ *Esmé van der Molen*

INTERNET OF THINGS: WAARGEBEURD FUTURISME

BEELD: ANNET SCHOLTEN

Onlangs organiseerde kenniscentrum Creating010 het congres Internet of Things-Rotterdam. Profielen schoof aan bij een lezing van Marianne Herbert van CGI over de 'impact & innovatiekansen in de sensing society'. (Bijna) alles kan, maar hoe groot mag de impact van technologie op ons leven zijn?

GEBOUWEN DIE LUISTEREN, BOMEN DIE 'PRATEN', EEN OMGEVING DIE KAN AANVOELEN WAT ER TER PLAATSE GEBEURT: of er paniek is of dat alles rustig is. Dat is geen toekomstmuziek, het is technologisch mogelijk.

Marianne Herbert, innovatiemanager bij ICT-bedrijf CGI (voorheen Logica), neemt haar toehoorders mee naar de wereld van Internet of Things. Een wereld die soms futuristisch aandoet omdat technologie steeds meer ta-ken van de feilbare mens kan overnemen, maar waar de mens juist door ideeënkracht nog steeds aan de knoppen zit.

'It's human nature to imagine that the future will be just like the present, but with cooler uniforms and flying cars', citeert Herbert 'America's greatest marketer' Seth Godin.

En Internet of Things komt daar aardig bij in de buurt. Het idee is dat voorwerpen worden voorzien van 'tiny devices' zodat ze identificeerbaar zijn met een eigen IP-adres, net als de personal computer. Niet alleen is een voorwerp dan op te sporen, het kan ook communiceren met andere 'tiny devices'.

EEN VORK DIE MEEDENKT

En wat hebben we daar aan? Herbert hoeft het de zaal met experts niet echt uit te leggen, maar toch geeft ze een aantal voorbeelden. Zo is er de recent uitgekomen HAPIfork. Deze vork monitort de bewegingen tussen bord en mond, helpt je in een rustig tempo te eten en claimt daarmee gewichtscntrole te bevorderen. Maar ook straatverlichting kan een 'tiny device' hebben dat bijhoudt hoeveel branduren de lantaren erop heeft zitten. Op basis daarvan kan onderhoud gepland worden of kan het 'tiny device' een melding sturen dat de lamp vervangen moet worden. Dat scheidt arbeid en onnodige kilometers.

In de visie van Herbert is technologie er om de mens én zijn leefomgeving te dienen. Sociale media vormen de nummer 1-activiteit op het web. 'Het

gaat allemaal om crowds, clouds & apps', zegt ze. 'Er is veel betrokkenheid en initiatief. Dat blijkt wel uit het succes van apps als Meld een probleem (of op de HR de koffie-app, red.). Burgers nemen inspectietaken over van de overheid. Dat scheidt ons als samenleving tijd, geld en ergernis. Technologie kan daarbij zorgen voor meer veiligheid, minder onnodige CO2-uitstoot en een broodnodige bijdrage leveren aan een van de grootste vraagstukken van onze tijd: de zorg.'

In Amerika zijn agenten uitgerust met een taser; een elektroshock wapen waarmee de agent een verdachte tijdelijk kan uitschakelen. 'Echt een rotting', zegt Herbert, 'maar altijd beter dan iemand neerschieten. Sinds kort is de taser uitgerust met een 'cop-cam' die video- en geluidsopnamen neemt van het taser-incident. Deze beelden worden naar de politie cloud-dienst evidence.com gestuurd en kunnen zowel door politie als verdachte gebruikt worden voor bewijsvoering. Hierdoor is het gebruik van de taser afgenomen, en misschien nog wel belangrijker: het aantal klachten over het taser-gebruik verminderde met 87 procent.'

In de zorg kunnen patiënten via een app beter leren omgaan met hun medicatie. Of kunnen we via een 'tiny device' in een waterkoker checken of onze oude vader deze ochtend wel is opgestaan en volgens vast ritueel thee heeft gezet en of hij eigenlijk wel genoeg drinkt. En zo zijn er vele andere voorbeelden. De zin: technisch is dit al mogelijk...is technenuten en nerds in de mond bestorven. Het is aan burgers om te kijken of we het ook willen. Willen we, zoals het meetnetwerk Sensor City Assen nu uitprobeert, onze route naar Assen invoeren en dan een route krijgen die files omzeilt, groene golven voor ons uitrolt en ons rechtstreeks dirigeert naar een vrije parkeerplek? Willen we dat gemak? Willen we de verminderde CO2-uitstoot door efficiënter rijden? Of voelen we dan de adem van Big Brother? De technologie kan het allemaal, of kan het bijna. Het is het menselijke brein dat de grenzen trekt. ■ *Esmé van der Molen*

Wat staat studenten te wachten?

Er verandert de komende jaren veel in het hoger onderwijs. De basisbeurs verdwijnt, het collegegeld gaat omhoog en het bindend studieadvies wordt uitgebreid. Wie krijgt nu waarmee te maken? Een overzicht voor wie door de bomen het bos niet meer ziet.

2013

IN 2010 HIELD DE INVLOEDRIJKE COMMISSIE-VEERMAN (WAARVAN HR-COLLEGEVOORZITTER BORMANS LID WAS) het hoger onderwijs tegen het licht en zag nogal wat tekortkomingen. De uitval is te hoog, de kwaliteit van docenten laat te wensen over, het onderzoeksniveau daalt en de internationale oriëntatie is gebrekkig, aldus het rapport. Tijd voor actie dus. De maatregelen die voortvloeien uit het advies zullen het hoger onderwijs de komende jaren ingrijpend veranderen. Huidige studenten merken daar minder van dan de tieners die de komende jaren eindexamen doen.

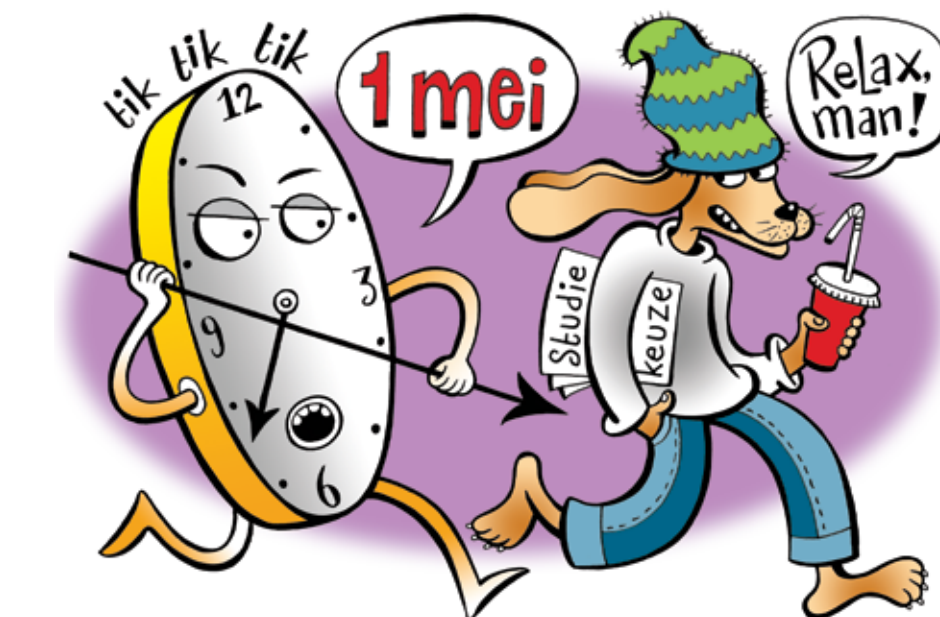
2013: EXPERIMENT BINDEND STUDIEADVIES Onderwijsminister Bussemaker wil hogescholen en universiteiten laten experimenteren met een bindend studieadvies (bsa) in het tweede en derde studiejaar. **Wie niet genoeg punten haalt, moet dan alsnog vertrekken.** Opleidingen mogen alleen met nieuwe studenten experimenteren. Huidige studenten hoeven zich alleen zorgen te maken over het tempo in hun eerste studiejaar. **Welke instellingen meedoen, wordt in juni duidelijk.** De minister verzekert de Tweede Kamer dat studenten tijdens het experiment altijd de mogelijkheid houden om te kiezen voor een studie zonder bsa voor ouderejaars.

2013: DEZELFDE TITEL VOOR HBO- EN WO-AFGESTUDEERDEN Hbo-afgestudeerden mogen zichzelf tot nog toe geen bachelor/master of arts dan wel bachelor/master of science noemen. Zo mag een fysiotherapeut de titel bachelor of health voeren, maar niet het internationaal gebruikelijke bachelor of science. Hier komt per september 2013 verandering in, als de Tweede Kamer althans akkoord gaat met een wetsvoorstel van het kabinet. **Er komen voor afgestudeerde hbo'ers nieuwe titels, die voor een groot deel van de opleidingen gelijk zijn aan academische titels.**

2014

2014: BASISBEURS VERDWIJNT Studenten die in september 2014 aan hun bachelor of master beginnen, krijgen geen basisbeurs meer. Het kabinet wil een 'sociaal leenstelsel' invoeren, wat betekent dat studenten tegen gunstige voorwaarden kunnen lenen bij DUO. De opbrengst van de maatregel gaat naar het primair en voortgezet onderwijs, het mbo en naar wetenschappelijk onderzoek. Slechts een klein deel van het geld blijft behouden voor het hoger onderwijs, maar het is nog niet duidelijk wat er precies mee gebeurt. **De aanvullende beurs voor studenten uit armere gezinnen blijft wel bestaan, al krijgen studenten met weigerachtige of onvindbare ouders in de huidige plannen geen extra geld meer.** Onderwijsminister Bussemaker onderzoekt nog of er in sommige gevallen toch een uitzondering kan worden gemaakt.

2014: HOGER COLLEGEgeld 'Excellente' opleidingen mogen vanaf september 2014 meer collegegeld vragen. Eerst moeten ze kwaliteitsbewaker NVAO van hun klasse overtuigen en daarna moet de minister nog persoonlijk toestemming geven. Het bedrag is maximaal vijf keer het wettelijke collegegeld, oftewel zo'n negenduizend euro. Studenten die al bezig zijn met een opleiding die toestemming krijgt om meer colle-

geld te vragen, hoeven niet ineens meer te betalen. Het tarief moet weer omlaag als de opleiding niet langer excellent is of als het hoge collegegeld de toegankelijkheid van het hoger onderwijs in gevaar brengt.

2014: VOOR 1 MEI AANMELDEN Vanaf 2014 moeten scholieren zich vóór 1 mei aanmelden bij de bacheloropleiding van hun keuze. Door de vroege aanmelddatum is er tijd voor 'matchingsactiviteiten', waar de toekomstige studenten verplicht aan mee moeten doen. Ze krijgen een advies of de gekozen studie wel bij hen past. Zo niet, dan mogen ze nog switchen naar een andere opleiding aan dezelfde instelling. Wie naar een andere hogeschool of universiteit wil, is overgeleverd aan de bereidwilligheid van de bewuste instelling. Om de keuze iets makkelijker te maken, moeten alle opleidingen vanaf 2014 in hun wervingsfolders informatie geven over het aantal contacturen, de baankansen van afgestudeerden en de uitval onder eerstejaars.

2014: SELECTIE AAN DE POORT VOOR MBO'ERS Voor sommige mbo'ers wordt het moeilijker om naar het hoger onderwijs te gaan. Zij moeten een selectieprocedure doorlopen en kunnen geweigerd worden voor de hbo-opleiding van hun keuze. Op dit moment kan een mbo'er met een techniekdiploma

toegang krijgen tot bijvoorbeeld verpleegkunde, een opleiding die niet aansluit op zijn kennis en praktijkervaring. Dat zit er vanaf september 2014 waarschijnlijk niet meer in. **Wel kunnen mbo'ers ongehinderd doorstromen naar hbo-opleidingen die 'verwant' zijn.** Ook wordt hen geen strobreed in de weg gelegd als ze kiezen voor een opleiding waar havisten en vwo'ers zonder specifiek vakkenpakket terecht kunnen.

2016: OV-KAART VERANDERT 2016 Onderwijsminister Bussemaker wil rond de vierhonderd miljoen bezuinigen op de ov-studentenkaart. **Alle studenten – ook de huidige – krijgen vanaf 2016 een 'ov-arrangement' in plaats van een kaart waarmee ze vrij kunnen reizen in het weekend of door de week.** Hoe dat arrangement er precies uit gaat zien, is nog niet bekend. Staatssecretaris Mansveld van Infrastructuur bekijkt meerdere opties.

Deze maatregelen zijn nog niet allemaal goedgekeurd door het parlement. Het kabinet krijgt nog een harde dobber aan het afschaffen van de basisbeurs en de ov-kaart, omdat coalitiepartijen PvdA en VVD in de Eerste Kamer geen meerderheid hebben. Bovendien heeft het debacle van de langstudeerboete laten zien dat niets zo veranderlijk is als de Nederlandse politiek.

Fotografie: **Levien Willemse, Sanne Verhoeven, Roy Steine & Hamiyet Dutgun**
 Tekst: **Esmé van der Molen**

AROUND THE WORLD

Deze HR-studenten pakten hun koffers en waagden de stap naar een ander continent.

GEZIEN/GEDAAN

Sydney, het beroemde Opera House, de bekende stranden van de stad zoals Bondi Beach, Manly Beach en Shelly Beach, het hippieparadijs Byron Bay, het hippiedorp Nimbin waar oma's je spacecake aanbieden en het tropisch regenwoud. Op haar verlanglijstje staan nog Cairns, Great Barrier Reef, Surfers Paradise, Fraiser Island, de woestijn en outback van Australië.

MUST-SEE

'Manley Beach in Sydney. Hier proef je echt het chille Australische sfeertje. Je kunt er barbecueën en elke zondag spelen er reggaebandjes.'

Sanne Verhoeven (20)
 ging naar Australië
 (derdejaars lifestyle & design, WdKA)

REISTIP
 'Denk niet te veel na over geld en hoeveel je uitgeeft, maar geniet en zeg tegen alles volmondig JA!'

AUSTRALIË

Inwonertal: 22 miljoen
Hoofdstad: Canberra (circa 356.000 inwoners)
Oppervlakte: 7.7 miljoen km² (Wikipedia)

OP ZOEK NAAR 'SURF-CHILLHEID' IN AUSTRALIË

Toen studenten van de opleiding lifestyle & design mochten kiezen tussen een stage of studie in het buitenland hoefde Sanne Verhoeven niet na te denken. Ze koos voor een studieperiode aan Sydney College of Arts waar ze tot juni verblijft. 'Al van jongs af aan wil ik reizen, het liefst zo ver mogelijk. Australië sprak me aan vanwege de relaxte lifestyle; een soort "surf-chillheid" waar ik me lekker bij voel. **Onbewust denk ik dat ik voor mijn eerste grote reis wel heb gekozen voor een westerse cultuur.** In al het onbekende geeft dat toch houvast.'

Precies één nacht had ze heimwee, toen was het over en dompelde Sanne zich onder in het leven van de metropool Sydney. 'In Rotterdam leef je in een multiculturele stad, maar Sydney is écht een smeltkroes. *Downtown* is het een grote, drukke werkstad en ervaar je die "chillheid" niet zo. Maar in de weekends trekt iedereen naar buiten, naar de stranden, en dan vind je die sfeer volop. Tegelijkertijd hangen de Australiërs sterker aan regels dan ik dacht. In sommige strandtenten word je bijvoorbeeld niet binnengelaten als je op blote voeten loopt, enkel een bikini draagt of een pet op hebt. Dat had ik niet verwacht.

'Wat ik heel bijzonder vind, is hoe divers het Australische landschap is. In Europa moet je uren rijden voordat het landschap echt verandert. **Maar in Australië kun je door een tropisch regenwoud rijden en een uur later waan je je in Zwitserland.** In de paasvakantie ben ik naar Byron Bay geweest, een soort hippieparadijs. Onderweg kreeg ik een lift van een geweldige opa. We zijn door het tropisch regenwoud gereden met heerlijke watervallen waar je in kon zwemmen. Ik zou graag nog veel meer van het land zien, maar Australië is heel duur, dus misschien wordt het na mijn studieperiode toch backpacken door Thailand.'

Sanne hield op de site van Profielen een beeldblog bij van haar tijd in Sydney. Kijk op profielen.hr.nl en zoek op Sanne.

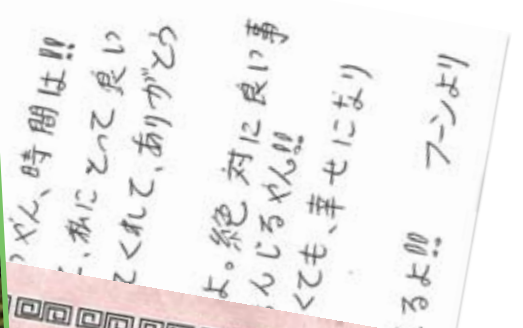

'JAPANNERS WILLEN NIEMAND TOT LAST ZIJN'

Soms lijkt het alsof Roy Steine een soort 'omgekeerde wereld' beschrijft als hij over Japan praat. In 2012 verbleef hij er tien maanden voor studie en stage. 'Als je hier in Nederland tegen iemand aanloopt, krijg je snel een reactie of blik van "wat doe je". In Japan zullen ze zich dan juist verontschuldigen. Zwerfafval op straat zie je niet, maar prullenbakken ook niet. Iedereen neemt zijn eigen afval gewoon mee naar huis. Als Japanners verkouden zijn, dragen ze een mondkapje om anderen niet te besmetten. Ze willen namelijk niemand tot last zijn. De Nederlandse lak aan regels en hiërarchie is een Japanner volkomen vreemd. Regels zijn regels, tot aan het rigide toe. Er zit geen "ik" in, het is de gemeenschap die telt. Daardoor is het wel een heel fijn land om te wonen. Als er een orkaan is geweest, worden de straten gelijk schoongeveegd. De mensen regelen hun eigen zaakjes; ze wachten niet op de veegwagens van de gemeente. Dat geldt ook voor bedrijven. **Bij mijn stagebedrijf veegden wij in werktijd de stoep van de basisschool. Daarom is het land zo schoon.'**

REISTIP
 'Koop een rail pass. Daarmee kun je door het hele land voordelig 7, 14 of 21 dagen per trein reizen, ook in hogesnelheids-treinen.'

TRADITIE
 Het zijn dan ook de Japanners zelf die het land voor Roy Steine zo onvergetelijk maken. 'De mensen zijn supermodern, maar leven tegelijkertijd nog sterk vanuit de traditie. Dat vond ik heel fascinerend om te zien.' Voor buitenlanders is het wel lastig dat er in Japan nauwelijks Engels wordt gesproken. 'Op de universiteit in Hirakata waar ik studeerde, ging dat al iets beter. **Japanse studenten oefenden hun Engels op ons.** "Do you have time?", vroegen ze dan. En vervolgens: "What is your name? How old are you?" En dan kwam dat ongemakkelijke moment waarop ze door hun Engels heen waren...' Overweldigend is ook de schoonheid van het land. 'Neem Mount Fuji. Of de stad Nara met al zijn tempels en tamme sikaherten die er vrij rondlopen. Sikaherten zijn heilige dieren in Japan. Sowieso is de hele Kansai-regio de moeite waard en de hoofdstad Tokyo is een belevenis op zich. Maar de schoonheid van het land zit 'm ook in hoe de bevolking met de omgeving omgaat. De eeuwenoude tempels zien eruit alsof ze er nog maar net staan; zo goed wordt alles onderhouden. Japanners hebben een heel zuiver gevoel voor esthetiek. **Alles is in evenwicht, het is nooit overdone.'** Onlangs was hij even terug. Hij deed fieldresearch voor zijn afstuderende in China, en kon zo ook een week Japan meepikken. Tot zijn geluk, want 'het land en de mensen blijven trekken'.

Met dank aan Anne van Meeuwen

Roy Steine (25) ging naar Japan
 Vierdejaars trade management gericht op Azië

JAPAN

Inwonertal: 127 miljoen (2012)
Hoofdstad: Tokio, vormt met de omliggende regio Groot-Tokio de grootste metropool ter wereld (30 miljoen inwoners)
Eilanden: Japan is een eilandstaat. Het telt 6.852 eilanden. (Wikipedia)

GEZIEN/GEDAAN

Vanuit de standplaats Hirakata bezocht Roy: Tokyo, Nikko, Kyoto, Osaka, Nara, de eilandengroep Okinawa met hoofdstad Naha en Zanawi Island.

MUST-SEE

'Wil je cultuur, bezoek dan in ieder geval de Kansai-regio met de steden Osaka, Kyoto en Nara. Als je geïnteresseerd bent in geschiedenis, kun je naar Hiroshima gaan; een van de twee Japanse steden waar in de Tweede Wereldoorlog een Amerikaanse atoombom op is gevallen. Als je wilt uitrusten, kun je dat doen op een van de tropische eilanden die Japan heeft, zoals Okinawa. En Tokyo; dat spreekt voor zich.'

REISTIP
 'Bereid je reis goed voor. Japanners spreken nauwelijks Engels en het land is niet zo toeristisch. Zonder voorbereiding mis je misschien de toffe dingen.'

Hamiyyet Dutgun (24) ging naar Ghana

(derdejaars lerarenopleiding aardrijkskunde)

GEZIEN/GEDAAN

Van de hoofdstad Accra via een binnenlandse vlucht naar het noorden gereisd. Van daaruit per busje afgezakt naar Accra. Acht steden aangedaan (o.a. Bolgatanga, Mole, Techiman, Kumasi, Tema), traditionele dorpen bezocht, tropisch regenwoud en kusterosie gezien, en op safari geweest. Een illegale goudmijn en het Fort Emina bezocht van waaruit de slavenhandel plaatsvond.

MUST-SEE

'De e-waste dump in Accra.

Elektronische goederen die wij in het Westen afdanken, worden daar "gerecycled", wat betekent: slopen, hergebruiken, doorverkopen en de rest verbranden. De levensverwachting van de mensen die daar werken is laag en er is veel lucht- en watervervuiling. Een schokkende *eyeopener*.'

'VAN MIJN VOORORDELEN IS WEINIG OVERGEBLEVEN'

'Ik was nog nooit buiten Europa geweest toen ik half februari aankwam in Ghana. De reis maakte deel uit van mijn studie, en hoewel ik aardrijkskunde studeer, bekeek ik Afrika als één groot land in plaats van het te zien als een continent met meer dan vijftig landen. Ghana is relatief stabiel. Christenen, moslims en mensen met een traditioneel geloof leven daar nog zonder spanningen samen. Ik had allerlei vooroordelen voordat ik wegging. Ik dacht dat ik het eten niet zou lusten, was bang dat ik veel medelijden met de bevolking zou voelen en zo had ik er nog wel een paar. Mijn docent raadde me aan om het gewoon eens aan te kijken. En inderdaad, van mijn vooroordelen bleef weinig over. **Ik zag dat veel Ghanezen misschien weinig materiële welvaart hebben, maar als er iets is wat me blijft van het land dan zijn het wel de kleurrijke, gastvrije en vrolijke mensen die er wonen.**

REISTIP

'Neem geen eten mee omdat je bang bent ziek te worden van het lokale eten. Je kunt overal goed en hygiënisch bereid eten kopen.'

ILLEGALE GOUDMIJN

'Zelf ben ik vooral in sociale geografie geïnteresseerd, dus de excursie naar het tropisch regenwoud vond ik leuk, maar nog interessanter waren bezoeken aan lokale markten. De drukte op zo'n markt, de vrouwen die met manden op het hoofd en kinderen op de rug hun spullen verkochten, vlees en vis die in de brandende zon te koop werden aangeboden; dat maakte veel indruk op me. **Denk trouwens niet dat je op zo'n markt veel lokale goederen aantreft; het waren vooral telefoonopladers en plastic "made in China-spullen" die je er kon kopen.**

'Het is bekend dat de Chinezen Afrika hebben ontdekt vanwege de grondstoffen. In ruil daarvoor bouwen ze dan wegen of ziekenhuizen. In Ghana moeten ze daar niet zoveel hebben. Dat merkten we toen we een illegale goudmijn bezochten en er wat opschudding ontstond omdat men dacht dat een medestudent en ik Chinees waren. Een aparte ervaring voor mij als Turks-Nederlandse. 'Sowieso was deze reis een confrontatie met het feit dat ik westers ben. Toen ik bij het slavenfort Emina was, ervaarde ik dat wij vanwege onze geschiedenis nog steeds een verantwoordelijkheid hebben voor het continent. **Maar het meest confronterend vond ik ons bezoek aan de "e-waste dump" in Accra. Daar heb ik eens flink in de spiegel gekeken.** Ik ben zelf ook wel iemand die regelmatig een nieuw mobieltje wil, maar ik had geen idee dat onze afdankertjes in ontwikkelingslanden eindigen, en dat die "recycling" ten koste gaat van de gezondheid van mensen op een ander continent.'

REISTIP

'Door het hele land kun je als verfrissing een gele vrucht kopen die wordt opengesneden zodat je 'm kan "leegdrinken". We kwamen niet achter de naam, maar het lijkt een kruising van een citroen en sinaasappel. Heel lekker en gezond.'

GHANA

Inwonertal: circa 24,7 miljoen (2012)
Hoofdstad: Accra (circa 2 miljoen inwoners in 2010)
Oppervlakte: zes keer zo groot als Nederland (Wikipedia)

RD

Werkloosheid, schooluitval, bijstandsgerechtigden. Vermenigvuldig alle Nederlandse statistieken maar met een factor drie om een beeld te krijgen van Rotterdam-Zuid. Om Zuid op te krikken naar het gemiddelde van de vier grote steden is alleen aandacht van de gemeente Rotterdam onvoldoende. Sinds 2012 is er dan ook een Nationaal Programma Rotterdam-Zuid, met een looptijd van twintig jaar. Aan het roer staat Marco Pastors. 'We moeten onszelf omprogrammeren.'

Tekst **Dorine van Namen**. Fotografie **Willem de Roon**

**'ZUID HEEFT NOG
VEEL MEER STUDENTEN NODIG'**

'HET MOET WEER GEWOON WORDEN
DAT IEDEREEN IETS DOET VOOR Z'N GELD.'

DE STATISTIEKEN OVER ROTTERDAM-ZUID ZIJN OM MOEDELOOS VAN TE WORDEN. WAAR MOET JE BEGINNEN?

'Bij school en werk. Bij een zinvolle dagbesteding voor iedereen. Kinderen en jongeren gaan naar school. Volwassenen moeten aan het werk. We richten ons op twee groepen: mensen met een uitkering en leerlingen die nu in het onderwijs zitten en iets moeten leren waar de maatschappij behoefte aan heeft: techniek en zorg. Tegen de mensen in een uitkering zeggen we: het is belangrijk dat je eerst iets gaat doen op die arbeidsmarkt, ongeacht wat.

'De afstand tot het begin van de arbeidsmarkt is voor iedereen gelijk - en daarbij zeg ik nadrukkelijk: voor iedereen die lichamelijk en psychisch gezond is. Werken in een magazijn, horeca of

winkel, dat is vrij bereikbaar voor iedereen. Niet van vandaag op morgen en ook niet meteen in een vast dienstverband, maar als je daar gericht naar gaat zoeken en je gaat langs bij uitzendbureaus en de grote werkgevers, zorginstellingen bijvoorbeeld, dan vind je gewoon werk.'

ERVAREN DE BEWONERS VAN DEZE WIJKEN DAT WERK IN PRINCIPE ONDER HANDBEREIK IS?

'Nee, dat ervaren ze niet zo. En dat komt ook doordat in de Nederlandse samenleving altijd in termen van afstand tot de arbeidsmarkt is gepraat. Die term hebben we zelf in het leven geroepen en is een *self-fulfilling prophecy* geworden. Waar we nu mee bezig zijn, en dan heb ik het over de mensen met een uitkering,

'WE HEBBEN DE MENSEN ZELF AANGELEERD DAT JE NIET PER SE HOEFDE TE WERKEN VOOR JE GELD.'

de werkgevers, de uitkeringsinstanties, is onszelf omprogrammeren. We zeggen: eigenlijk is er voor iedereen wel iets te doen. Het liefst betaald werk. Het moet weer gewoon worden dat je iets doet voor je geld. School en werk zijn geen cultuurgebonden begrippen. Er is geen land ter wereld waar je niet hoeft te werken voor je geld. Er zijn ook weinig landen waar school geen normaal deel van het leven uitmaakt. Dat moet hier ook weer de norm worden. En dat is het nog te weinig als je naar de cijfers kijkt.'

DUS HET ZIT MEER IN DE MINDSET DAN IN DE AFWEZIGHEID VAN WERK?

Aarzeland: 'Dat is wel heel kort samengevat, maar: ja. Niet alleen van de mensen met een uitkering, maar van de hele Nederlandse samenleving die op dit punt gelukkig aan het veranderen is. Vijftien jaar geleden gingen er nog stemmen op dat bijstand een keuze zou moeten zijn. Die geluiden hoor je nu gelukkig niet meer. Er is geen reden dat iemand die al langer op Zuid woont en al langer een uitkering heeft niet gewoon netjes aan het werk kan gaan. Een andere manier van leven is best aan te leren. Ik ben ervan overtuigd dat het voor die mensen zelf ook veel beter is. Niks doen is alleen maar leuk als je het druk hebt.'

NIETS ZO MOEILIK ALS GEDRAGSVERANDERING.

'Ja, dat is zo, maar we hebben de mensen ook aangeleerd dat je niet per se hoeft te werken voor je geld. Dat kunnen we ook weer afleren.'

HEEFT HET NATIONAAL PROGRAMMA LAST VAN DE ECONOMISCHE CRISIS?

'Het ziet er niet naar uit dat de crisis hier harder toeslaat dan in de rest van Nederland, maar de statistieken zijn nog te dun om daar met grote stelligheid uitspraken over te doen. Het aantal vacatures in de regio is iets afgenomen. Dat waren er 40.000. Er wonen op dit moment 14.000 mensen met een bijstandsuitkering op Zuid. Zeker als je het zoekgebied iets groter maakt, is er genoeg werk voor iedereen.

'Het grootste probleem is dat leerlingen in het mbo moeilijk aan stageplaatsen komen. Het bedrijfsleven reageert vrij primitief op de crisis: we zijn mensen aan het ontslaan, dus aan stagiaires hebben we even geen behoefte. Maar ze weten ook dat er bijvoorbeeld in de haven ontzettend veel oudere werknemers zijn die over een jaar of tien zijn uitgestroomd. Die moeten wel worden vervangen door jonge mensen met de juiste opleiding. En zonder stage geen diploma.'

'HET GROOTSTE PROBLEEM IS DAT LEERLINGEN IN HET MBO MOEILIK AAN STAGEPLAATSEN KOMEN.'

HOE GAAN JULLIE DAARMEE OM?

'Daar heb ik niet zomaar een oplossing voor. Veel praten, overtuigen, ze wijzen op hun verantwoordelijkheden. Ze zijn niet voor niets partner van het Nationaal Programma. Toen we startten, zei het bedrijfsleven: die leerlingen op de ROC's leren niet de juiste dingen en ze kiezen de verkeerde richtingen. Daar hebben we naar geluisterd en afspraken over gemaakt, vooral met de ROC's. Er komen elk jaar 2100 kinderen van de basisscholen af. Zestig procent van hen gaat naar het vmbo, dat zijn 1200 jongeren, ongeveer de helft gaat techniek en zorg doen, dat zijn 600 leerlingen. Elk jaar moet je in het mbo twintig klassen van dertig leerlingen techniek en zorg kunnen tellen. Maar deze leerlingen krijgen geen diploma als ze geen stage hebben gelopen. Wij, vooral de ROC's, zijn het bedrijfsleven tegemoet gekomen. Dat schept ook verplichtingen.'

HEEFT HET NATIONAAL PROGRAMMA VOLDOENDE GELD OM DE PROBLEMEN OP TE LOSSEN?

'School en werk zijn voorzieningen waar we niet extra voor hoeven te betalen, ook niet op

Zuid. Scholen worden gefinancierd uit de reguliere middelen en krijgen al extra geld omdat ze in een achterstandsgebied liggen. De stelling dat je geld nodig hebt om dit probleem op te lossen is aanvechtbaar. De tijd ligt achter ons dat we re-integratietrajecten hadden van meer dan 5000 euro per persoon terwijl aan het einde daarvan mensen *niet* aan het werk waren. Ik ga er dus niet zo onder gebukt dat het geld schaars is. **Het enige waar we echt geld voor nodig hebben, is de woningvoorraad.** We moeten ervoor zorgen dat er betere woningen komen en dat de wijken aantrekkelijker worden, ook om ervoor te zorgen dat de mensen niet wegtrekken zodra ze het maatschappelijk beter krijgen, zoals vijftien tot twintig procent van de bewoners nu doet. Dat is lastig omdat de corporaties het moeilijk hebben. Ze hebben last van de verhuurdersheffing en van de schade die Vestia heeft veroorzaakt en die ze moeten compenseren. **De corporaties moeten 800 miljoen ophoesten naast de 1,2 miljard die Vestia zelf opbrengt. Met dat bedrag zou je Zuid twee keer kunnen redden.** Dat is wel frustrerend hoor. Vóór het Vestia-drama zeiden we: we hebben in twintig jaar een miljard nodig om de particuliere woningvoorraad van Zuid te verbeteren. Vestia, de grootste corporatie op Zuid, vond dat onbespreekbaar. Ook 50 miljoen door alle corporaties samen was onmogelijk. Na die affaire bleek dat Vestia in z'n eentje die 1,2 miljard wel uit eigen zak kon opdiepen. Helaas helpt dat ons niet verder, want het benodigde geld hebben we nog steeds niet.'

ER ZIJN ONGEVEER 1600 STUDENTEN VAN DE HOGESCHOOL ACTIEF OP ZUID, IN (AFSTUDEER)PROJECTEN EN STAGES. HEBBEN DE BEWONERS OP ZUID WAT AAN HUN AANWEZIGHEID?

'Jazeker! De meeste studenten lopen stage bij Frontlijn. Dat is een organisatie die dwars door het aanbod van bestaande organisaties heen oplossingen zoekt voor problemen van gezinnen in achterstandswijken. Dus geen ouderenzorg voor de ouders, jeugdzorg voor de

jongeren, verslavingszorg voor de verslaafden. De behoefte van een gezin staat centraal, niet het aanbod van een organisatie. Frontlijn kwam erachter dat veel problemen niet zo ingewikkeld zijn, maar dat het er vaak wel veel zijn. We hebben het over gezinnen waar de gordijnen de hele dag dicht zijn, vuilniszakken in de gang staan, niet elke dag iets van eten wordt gemaakt en waar heel vaak de financiën niet op orde zijn. Studenten maken afspraken met de gezinsleden over huishoudelijke zaken, vertellen welke formulieren ze moeten invullen, doen dat voor en daarna samen met de betrokkene, in de verwachting dat taken daarna redelijk makkelijk door de mensen zelf kunnen worden gedaan. Daarmee komen we veel verder dan met ingewikkelde constructies, dossiers en afstemmingsoverleggen. **Het mooie is ook dat die studenten al vroeg in hun carrière ervaring opdoen in een moeilijke omgeving** en met een gezond-verstand-manier-van-werken aan de slag gaan. Dat mes snijdt aan twee kanten.'

OVER DE CRISIS: 'IK GA ER NIET ZO ONDER GEBUKT DAT HET GELD SCHAARS IS.'

AANVAARDEN DE GEZINNEN STUDENTEN IN DEZE ROL?

'Ja. Als je de basics niet op orde hebt, kan het leven heel ingewikkeld zijn. Ze zijn blij dat ze hulp krijgen bij redelijk eenvoudige vraagstukken. Dat je een lastig kind juist wel op tijd naar bed moet doen en dat je daardoor een minder lastig kind krijgt. Dat je even moet volhouden om een kind te laten wennen aan deze structuur. Dat het goed is om te spelen met je kind, voor te lezen. Dat je aan je kind moet vragen hoe het was op school. Je moet er nooit van uitgaan dat mensen dat allemaal wel weten. De aanwezigheid van studenten in zulke gezinnen helpt en hun hulp wordt in dank aanvaard.' ►

**'ZONDER STAGE
GEEN DIPLOMA.'**

**GORDIJNEN OPENDOEN EN VUILNISZAKKEN
BUITENZETTEN IS ÉÉN DING,
MAAR ZIJN STUDENTEN AL KLAAR
OM HARDNEKKIGE VERSLAVINGEN AAN
TE PAKKEN OF HUISELIJK GEWELD?**

'Nee! En dat is ook helemaal niet de bedoeling. Elke wijk heeft een professioneel wijkteam dat ook aanwezig is op de basisscholen. Aan het begin van het jaar zijn er kennismakingsavonden waar de mensen worden voorgesteld en enkele ouders vertellen wat het wijkteam voor hen heeft gedaan. Zo wennen die mensen daaraan. Na schooltijd staan medewerkers van het wijkteam in de gangen rustig te praten en vragen aan ouders hoe het gaat. Het is niet zo dat een gezin *out of the blue* een mededeling krijgt van: morgen staan we met een team bij je thuis.

'Als een leerkracht signaleert dat er problemen zijn in een gezin, vindt er een intake plaats door een professional van het wijkteam. Bij heftige verslavingen of huiselijk geweld, wordt er doorverwezen naar instellingen voor verslavingszorg of de politie in het geval van huiselijk geweld. Maar alsnog gaat dat samen met die laagdrempelige zorg en wordt een gezin ook geholpen met de behapbare problemen. Studenten zijn voor dat deel. Uitwassen worden versterkt of soms veroorzaakt doordat de basis niet op orde is. Als de basis op orde is, wordt de stress minder. 'Op dit moment werken we op deze manier met acht scholen samen. Dat moeten er 35 worden. Elk half jaar voegen we zeven scholen toe. Er zijn dus nog veel meer studenten nodig.'

**ZIJN ER VEEL GEZINNEN DIE DEZE HULP NODIG
HEBBEN?**

'De schattingen zijn dat er bij dertig procent van de kinderen in de thuissituatie iets aan de hand is, ongeveer tien kinderen per klas. Die wijkteams zijn niet alleen een verlichting voor de gezinnen, maar ook voor de leerkrachten. Tien kinderen per klas die extra zorg nodig hebben, dat red je als leerkracht gewoon niet, daar ga je aan kapot. Het enige wat ze nu hoeven doen, is hun signaalfunctie weer aanzetten en de knop van het wijkteam indrukken. Daardoor kunnen

leerkrachten weer doen waar ze voor zijn: lesgeven. En dat komt de kwaliteit van het onderwijs ten goede.'

**U HEEFT EEN AANSTELLING VAN VIER JAAR.
HOE MOET ROTTERDAM-ZUID ER TEGEN DIE
TIJD UITZIEN?**

'In twintig jaar tijd moet Rotterdam-Zuid op het gemiddelde van de vier grote steden komen. Dat betekent dat we in vier jaar tijd goed boven de 15 procent van de streefcijfers moeten zitten. In 2011 had 23 procent van de vmbo- en mbo-leerlingen gekozen voor zorg en techniek. In 2014 moet dat zijn gestegen tot 34 procent. Van de 105.000 woningen moeten er in twintig jaar 35.000 zijn aangepakt. Tot en met 2017 willen de corporaties ruim 5300 woningen renoveren en 1700 woningen bouwen. Het grootste probleem is de financiering van de verbetering van particuliere woningen, daar is absoluut geld van buiten voor nodig.'

**'NIKS DOEN
IS ALLEEN MAAR LEUK
ALS JE HET DRUK HEBT.'**

EN DAARNA? WILT U WEER DE POLITIEK IN?

'Geen idee, dat weet ik nog niet. Maar weet je wat ik ook weleens een tijd zou willen doen? **Lesgeven op een vmbo of mbo.** De impact per kind is op zo'n plek wel heel groot, voor een individu kun je daar echt het verschil maken.' ■

Wil je ook stage lopen bij Frontlijn? Kijk dan op www.bureaufrontlijn.nl/studenten-stage-vacatures/

Kijk ook op p.4 voor een infographic over de zeven Focuswijken van Zuid.

FOTO'S: JOSHUA BAKARBESSY

Jonathan eet
IJS

Met de zomervakantie in het vooruitzicht is het ijsseizoen begonnen.

Redacteur Jonathan proefde ieder bolletje van Rotterdam en zocht de lekkerste smaken voor jou uit.

Oreo-ijs bij De IJssalon

In hartje centrum is al ruim dertien jaar De IJssalon te vinden. **De tot tweemaal toe uitgeroepen Nederlands kampioen ijsmaken Robin Alting bereidt zijn ijs zelf in de ijskeuken achterin de winkel.** Met vers fruit en echte vanillestokjes in het zicht begint het watertanden al voordat je naar het assortiment hebt gekeken. Veertig smaken maar liefst heeft De IJssalon in de zomermaanden op voorraad. Maar in de afgelopen jaren zijn er ruim honderd verschillende smaken bereid. Van Oudhollands stroopwafelijds tot de smaken haring en Red Bull. Mijn keuze valt op het Oreo-ijs. Het bekende Amerikaanse chocoladekoekje is rijkelijk verkruid door het vanille-ijs, waar ook de witte crèmevulling van het koekje in is te proeven. Een absolute aanrader voor iedere zoetekauw.

Helaas zijn de zitplaatsen in De IJssalon niet zo ruim bedeed als de stukjes koek in het ijs. De harde houten banken zijn 's zomers snel bezet door de vele koopjesjagers langs de Meent. Gelukkig zijn er in dit gezellige deel van de stad genoeg plekken om rustig te genieten van de smaakvolle meesterwerkjes van De IJssalon. **DE IJSSALON, Meent 69-a. Een bolletje kost 1,20 euro.**

Cheesecakeijs bij Het Lokaal

In de hipste straat van Rotterdam ligt Het Lokaal. **Met als kreet *servicing the season* betekent dit dat 's winters de stamppotten op tafel staan en dat er 's zomers heerlijk schepijs is te krijgen.** Met een klein terras aan de Binnenweg en een ruim overdekt terras aan de achterkant is er altijd plaats om het zonnetje op te zoeken. Ik besluit op aanraden van de twee blozende ijsmeisjes een bolletje cheesecake-ijs te nemen. Volgens het duo achter de toonbank de specialiteit van het huis. Op het eerste gezicht lijkt het een miezerig bolletje, maar na de eerste hap is het duidelijk dat je hier genoeg aan hebt. Een machtige combinatie van zachte koek en frisse cheesecake gemarmerd in roomijs. Met zestien smaken op voorraad laat Het Lokaal zien dat je met een klein assortiment ook best hoge ogen kan gooien. Het zonnige terras zorgt er in ieder geval voor dat je snel aan je tweede bolletje denkt.

HET LOKAAL, Nieuwe Binnenweg 230-a. Een bolletje kost 1,20 euro.

Mandorlato-ijs bij Capri

Vraag een ras-Rotterdammer om zijn favoriete ijssalon en hij zal antwoorden Capri. Al sinds 1957 is Capri een begrip aan de Karel Doormanstraat. Inmiddels staat de derde generatie Italiaanse ijsmakers aan het roer. Het moet gezegd worden, hier kom je echt voor het ijs. Aan het interieur te zien heeft de tijd hier al zo'n dertig jaar stilgestaan, maar het ijs smaakt er niet minder om. De grote, bebaarde Italiaan achter de vitrine raadt mij een bolletje huisgemaakt mandorlato-ijs aan. Roomijs met honing, chocopasta en gesuikerde amandelen. Het glazuur valt ervan uit je mond, maar je waant je wel eventjes in Italiaanse sferen. Een andere klassieker is de Zuppa Inglese: een combinatie van advocaat, cake en kersenlikeur. Verwacht bij Capri geen hippe, nieuwe smaken. Deze ijssalon gebruikt namelijk al een halve eeuw hetzelfde recept. Maar met succes. **CAPRI, Karel Doormanstraat 334. Een bolletje kost 1,25 euro. ■ Jonathan van Noord**

Tekst: Jonathan van Noord Illustratie: Wendy van der Waal

Inschrijven voor tentamens, voor of tegen?

Studenten zouden automatisch ingeschreven moeten worden voor tentamens. Dat vinden de studentleden van de medezeggenschapsraad. Wie is voor, wie is tegen en wat zijn de argumenten?

BADEND IN HET ZWEET WORD JE MIDDEN IN DE NACHT WAKKER. Maar één vraag spookt door je hoofd: 'Heb ik me wel ingeschreven voor mijn tentamens?' De volgende ochtend zet je meteen je computer aan, maar het is al te laat. Midden in je scherm staat de zin die je zo vreesde: 'De inschrijving voor deze toetsperiode is gesloten.' Deze nachtmerrie komt iedere periode terug. Bij vijf van de dertien onderwijsinstellingen heeft de student zelf de verantwoordelijkheid voor zijn toetsinschrijving. Doet een student dat niet of te laat, dan wordt hij uitgesloten van deelname aan het tentamen en loopt hij studieovertraging op. De sgm (studentgeleding medezeggenschapsraad) vindt het geen goede zaak dat er tussen de instellingen verschillen bestaan, en pleit voor één beleid van automatische toetsinschrijving. Als je voor een vak bent ingeschreven, sta je ook automatisch voor het reguliere tentamen ingeschreven. *Profielen* vroeg voor- en tegenstanders op de HR waarom er nu wel of niet automatisch moet worden ingeschreven voor toetsen.

VOOR
'Jammer maar helaas'

Frank Verschoor, manager bedrijfsbureau EAS

'Binnen ons instituut hebben wij er heel bewust voor gekozen om de student zelf zijn toetsinschrijving te laten regelen. Aan de ene kant is

het voor ons financieel aantrekkelijker omdat wij precies weten hoeveel studenten de toets gaan maken. Zo kunnen wij heel exact ruimtes inplannen en hebben wij nooit te veel surveillanten rondlopen. Daarnaast is het in het belang van de student zelf. Op deze manier kunnen wij een student met bijvoorbeeld dyslexie op maat bedienen. 'Als je automatisch inschrijft, weet je niet hoeveel studenten zullen komen en kun je onnodige kosten maken voor surveillanten. Ook staat de locatie Academieplein bekend om ruimtegebrek. Nu wij precies weten hoeveel studenten de toets komen maken, houden wij niet onnodig lokalen bezet.

'De nadelen van automatisch inschrijven wegen voor ons zwaarder dan de voordelen voor de individuele student die het inschrijven in de vingers moet krijgen. En als een eerstejaars zich in de eerste periode vergeet in te schrijven, dan zijn we echt wel coulant. Na die eerste keer is het jammer maar helaas.'

VOOR
'Je mag studenten best verantwoordelijkheid geven'

Bianca van der Gaag, hoofd administratie RBS

'Dit jaar deden we op de Rotterdam Business School een pilot waarbij een groep studenten zelf de inschrijving van tentamens of keuzevak-

ken moest regelen. Over de uitkomst kunnen we kort zijn. De cursusinschrijving is niet zo goed gelukt, maar de toetsinschrijving verliep een stuk beter, ook al waren er ondanks onze herinneringsmailtjes nog steeds studenten die het vergaten. Aangezien het om een pilot ging, moesten wij de studenten altijd alsnog inschrijven.

'Wij hebben naar andere instituten gekeken en daarvan hebben we geleerd om de regel strak te hanteren. Alleen dan gaat het lukken. Als de student zich vergeet in te schrijven, zal hij dat waarschijnlijk geen tweede keer doen. Het plan is om volgend jaar de hele Kralingse Zoom over te laten gaan op zelf inschrijven. Je mag de studenten best verantwoordelijkheid geven, maar dan moeten wij wel heel duidelijk zijn in de communicatie naar de student. Daar is voor ons nog veel winst te boeken.'

TEGEN
'Het is puur studentje pesten'

Sjoerd van Vliet, docent bedrijfseconomie IFM (financieel management) en cmr-lid

'Ik ben met name tegen het zelf inschrijven voor eerstejaars studenten. Zij hebben een vast programma voor het hele jaar. Waarom zou je je dan nog zelf moeten inschrijven? De student betaalt collegegeld voor onderwijs. Daar horen ook toetsen bij. De hogeschool mag ervan uitgaan dat je in het eerste jaar gewoon komt opdagen. Na het eerste en tweede blok worden trouwens klassen geschrapt en samengevoegd. Op die manier kan de opleiding rekening houden met het aantal studenten per ruimte en per surveillant. Dat argument is dan ook van de baan. 'Soms zijn er omstandigheden waardoor studenten zich vergeten in te schrijven of dat te laat doen. Wij maken als docenten ook weleens een

DEZE VORMEN VAN TOETSINSCHRIJVING WORDEN OP DE HR TOEGEPAST.

1. Automatische inschrijving van de toets bij cursusinschrijving. De student staat dus al ingeschreven voor de toets aan het begin van de cursus.

2. Aparte inschrijving van de toets bij cursusinschrijving. De student moet zich zelf inschrijven voor de toets aan het begin van de cursus.

3. Automatische inschrijving van de toets door automatische cursusinschrijving. De student hoeft zich voor zowel de cursus als de toets niet in te schrijven, dat gebeurt automatisch.

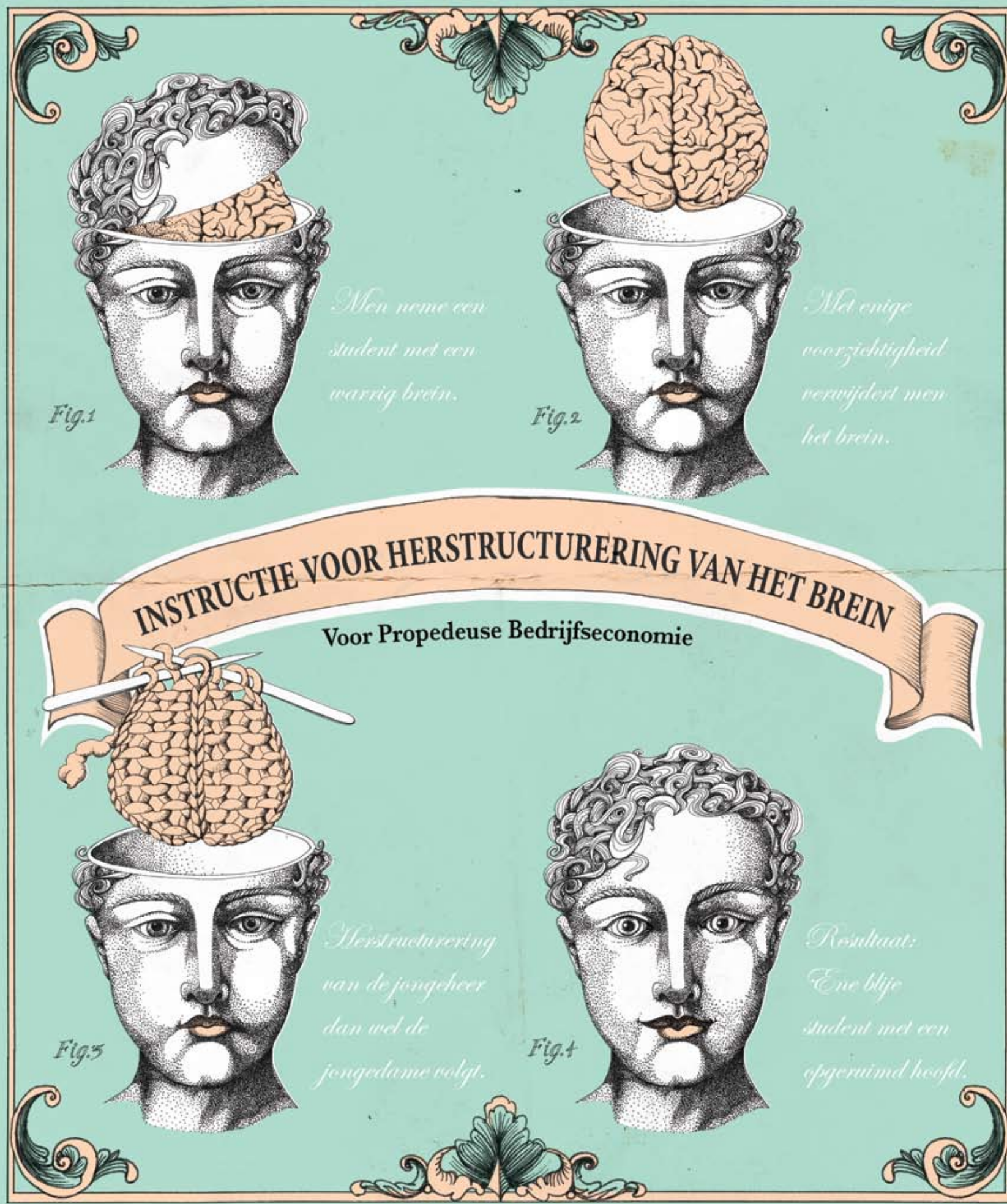
fout en dan moet je in staat worden gesteld die te corrigeren. Als je studenten deelname weigert aan een tentamen, ontnem je ze die kans. Dat vind ik puur studentje pesten. Je rekent ze dan niet af op kennis maar op de procedure.

'Het doet me ook denken aan een eerder plan om studenten te weigeren voor tentamens als ze niet aanwezig waren bij de lessen. Dat plan is uiteindelijk door de examencommissie afgeschoten. Je mag studenten wettelijk niet weigeren, omdat ze collegegeld betalen. Nu worden studenten die te laat zijn wel geweigerd. Dan begeef je je op glad ijs.'

TEGEN
'Zelfs professoren vergeten zich in te schrijven'
Wetenschappers Thaler en Sunstein

Professoren Richard Thaler en Cass Sunstein vertellen in hun boek *Nudge* (duwtje in de goede richting, red.) dat de keuzes van mensen beïnvloed kunnen worden door een kleine aanpassing in de keuzemogelijkheden. Aan de hand van een voorbeeld van hun eigen werkgever, de Universiteit van Chicago, geven zij aan dat zelfs de slimste mensen, hun collega-professoren, weleens de 'open inschrijvingsperiode' vergeten, waarin zij hun keuze voor [...] ziektekostenverzekeringen en pensioenregelingen mogen herzien. Thaler en Sunstein vinden het daarom beter dat de werknemer of student *niet* altijd opnieuw een keuze hoeft te maken. Laat iemand dus automatisch voor de toets ingeschreven staan, als hij voor dat vak is ingeschreven, adviseren zij. ■

Meer structuur in propedeuse bedrijfseconomie

De puberbrein-propedeuse

Meer structuur voor studenten (zonder ze in de watten te leggen) en meer binding met de opleiding.

Dat moet het rendement van bedrijfseconomie verbeteren.

Komend collegejaar gaat de opleiding met een nieuwe propedeuse van start.

'STRUCTUUR' ZOU WELEENS EEN BELANGRIJK ONDERWIJSWOORD KUNNEN WORDEN, DE KOMENDE JAREN. Steeds meer mensen zijn ervan overtuigd dat studenten meer structuur nodig hebben. Zo ook de onderwijsmanager van de opleiding bedrijfseconomie, Sijbren Louwsma. Hij heeft een nieuwe propedeuse opgezet die studenten vooral in het begin van hun studie meer structuur moet bieden. Bedrijfseconomie is met zo'n 1.100 studenten de op twee na grootste opleiding van de Hogeschool Rotterdam. En het heeft een probleem. Het is geen uniek probleem, maar wel een groot probleem: bijna een kwart van de studenten, 260 stuks, deed langer dan vijf jaar over de opleiding, zo blijkt uit cijfers van vorig collegejaar.

Bedrijfseconomie heeft een laag rendement en een hoge uitval. En dat begint al aan het begin van de opleiding. Studenten moeten in de eerste twee jaar van hun opleiding hun propedeuse halen. Dat zijn zestig studiepunten. Ongeveer de helft van de studenten lukt dat. De andere helft is binnen die twee jaar uitgevallen of moet de opleiding verlaten omdat het na twee jaar de propedeuse nog niet heeft.

Slechts vijftien procent van de studenten haalt het eerste jaar binnen één jaar. Dat is een stuk lager dan het gemiddelde van 26 procent op de hele hogeschool. Veruit de meeste studenten gaan dus met een achterstand het tweede jaar in. Louwsma: 'Het zijn vooral de zware vakken die ze het eerste jaar niet halen. Omdat ze die vakken in hun tweede jaar herkansen, komen er weer tweedejaarsvakken in het gedrang.' Op die manier ontstaat voor de student een stuwmeer aan achterstand en voor de hele opleiding een stuwmeer aan langstudeerders.

De aantallen spreken misschien voor zich, maar echt concreet werd het voor Louwsma toen hij langs een lokaal liep waar een docent een tweedejaarsvak gaf voor slechts acht studenten. Je denkt dan: de rest

van de klas zal wel een eerstejaarsvak aan het inhalen zijn. Maar nee, die acht studenten waren geen tweede-, maar hogerejaars. Er zaten helemaal géén tweedejaars bij dit vak voor tweedejaars. Bij bepaalde kernvakken schrijven bijna 250 hogerejaars zich in voor het tentamen. Louwsma: 'Dat vind ik bizar veel.'

VRIJBLIJVENDEID VERDWIJNT

De oplossing moet dus komen van meer structuur. Studenten die in het nieuwe studiejaar aan bedrijfseconomie beginnen, komen in kleinere klassen met vaste docenten en een regelmatig (en intensiever) rooster.

De vakken worden in kortere blokken ingedeeld, zodat vakken niet naast elkaar lopen, maar meer achter elkaar. 'Kort-cyclisch', noemt Louwsma dat. Vier weken les, één week toetsen. Op die manier past het onderwijsprogramma nog steeds in het tienwekenritme van de HR. Dat is belangrijk voor het volgen van keuzevakken bij andere opleidingen.

De klassen worden kleiner – Louwsma mikt op 25 studenten – en krijgen een vaste docent. Deze geeft ze een jaar lang les in kernvakken als bedrijfseconomie en bedrijfsadministratie en begeleidt ze bij hun projecten, minimaal één hele dag in de week. Daarnaast krijgen de studenten een vaste groep docenten en een vaste studieloopbaancoach. Ook het rooster moet meer structuur bieden. Studenten moeten bijvoorbeeld vier dagen in de week naar school. 'Moeten', want de vrijblijvendheid verdwijnt. Alle activiteiten zijn verplicht, al staat er geen sanctie in het onderwijs- en examenreglement. 'Ik kan geen mensen wegsturen', zegt Louwsma, 'maar als een student afwezig en ongemotiveerd is, volgt wel een stevig gesprek.'

De studenten krijgen twee volle en twee iets minder volle dagen les, schat Louwsma in. 'Een collega noemde me al een mietje omdat ik ze

VERUIT DE MEESTE STUDENTEN GAAN MET EEN ACHTERSTAND HET TWEEDE JAAR IN.

**BORMANS
RAADDE AF
'OM DIRECT
AAN DE BSA-
KNOP TE
DRAAIEN.'**

► niet gelijk vijf dagen naar school laat komen. Maar studenten moeten zelf ook iets doen. Wij faciliteren ze door meer structuur te geven. Een kortere cyclus van lessen en toetsen en meer binding met de docenten. Maar het moet uiteindelijk van de student zelf komen.'

PUBERBREIN

Is faciliteren hier een eufemisme voor pampieren? Louwsma: 'In het verleden zeiden we tegen studenten: ga het zelf maar regelen. Dat heeft niet gewerkt. Het tegenovergestelde, namelijk alles voor ze regelen, moeten we ook niet doen, want uiteindelijk moeten we zelfstandige beroepsbeoefenaars afleveren.'

De grote vraag is hoe je studenten na al die extra aandacht leert zelfstandig te werken. Hoe voorkom je dat ze direct weer studieachterstanden oplopen? Deze vraag stellen roept misschien al weerstand op: studenten zijn toch volwassen? Moeten wij ze behoeden voor hun eigen luiheid, gebrek aan discipline en planmatig vermogen?

Breinwetenschappers, psychologen en opvoedkundigen zijn al enige tijd in debat over het puberbrein. Het zou zich bijvoorbeeld tot ver in het twintigste, misschien wel tot in het dertigste levensjaar blijven ontwikkelen. Maar welke conclusie moet je daaruit trekken? Moeten studenten dan ook tot hun dertigste tegen zichzelf beschermd worden? Of kun je ze juist beter zo snel mogelijk in het diepe gooien, wanneer hun hersenen nog plooibaar zijn?

Het is een vraagstuk dat ook bestuursvoorzitter Ron Bormans bezighoudt. 'Ik zou willen dat in de loop van een opleiding de structurering afneemt en de eigen verantwoordelijkheid toeneemt. Wat ze bij bedrijfseconomie doen, vind ik een goed model. Maar iedere opleiding is anders. Dus hoe je deze universele waarden precies invult, dat moet in de docentenkamers bepaald worden.'

BSA-NORM WEER VERHOGEN?

Wat je ook zou kunnen doen, is de eisen in het eerste jaar sterk verhogen en iedereen die ze niet haalt eruit schoppen. Maar dat is een vorm van structuur aanbrengen die niet de voorkeur heeft van Bormans. Toen in de eerste plannen voor de propedeuse van bedrijfskunde

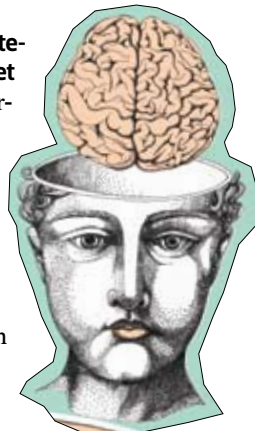
een verhoging van de bsa-norm naar zestig punten ter sprake kwam, vroeg Bormans daar nog even mee te wachten. Studenten krijgen een bindend 'studieadvies' (bsa) waarin staat dat ze een opleiding moeten verlaten als ze in hun eerste jaar minder dan 48 van de zestig studiepunten halen. Dat bindend studieadvies zou ook zestig punten kunnen zijn, zodat je géén achterstand hebt als je naar jaar twee gaat. Zomaar de norm opschroeven betekent echter niet dat studenten ineens intrinsiek gemotiveerd worden om harder te gaan werken, denkt Bormans, die de opleiding bedrijfseconomie daarom afraadde direct aan de 'bsa-knop te draaien'.

Bormans: 'Ik vind het belangrijk dat we vanuit de inhoud een verbinding aangaan met de student, door bevlogen docenten interessante lessen te laten geven. Als je zonder die inhoudelijke band alleen maar aan de externe structuur gaat zitten rommelen, door de bsa-norm te verhogen of je onderwijs verplicht te stellen, krijg je recalcitrantie.' Bovendien heeft de hogeschool de bsa-norm al eerder verhoogd, in 2011 van 37 naar 48, 'maar dat heeft niet geleid tot sneller studeren of een beter rendement', aldus Bormans.

Louwsma blijft dus bij de oude norm, maar ook bij zijn oude ambitie. Hij wil dat studenten met zo min mogelijk achterstand naar het tweede jaar gaan. 'Ons doel is dat komend jaar twintig procent van de studenten de propedeuse in één jaar haalt, in plaats van de huidige vijftien procent', zegt Louwsma. 'Ik hoop dat studenten zo veel mogelijk studiepunten halen, ergens zo hoog mogelijk in de vijftig.'

Louwsma heeft ook een andere manier van lesgeven voor ogen. Hij wil geen ellenlange colleges meer, maar korte instructies, waarna studenten zelf aan het werk moeten. Daarnaast moeten studenten veel feedback en extra instructies krijgen op de werkvloer. Ze zitten ook zo veel mogelijk op een vaste plek in het gebouw.

Er verandert veel bij bedrijfseconomie, maar tegelijkertijd gaat dit alleen nog maar over het eerste jaar. Louwsma denkt dat hij de eigen verantwoordelijkheid van studenten misschien al in het eerste jaar kan laten toenemen. Bijvoorbeeld door de ene student meer sturing te geven dan de ander. Uiteindelijk moet dit alles ook leiden tot minder langstudeerders. Maar de invoering van de nieuwe propedeuse zal niet vanzelf gaan, voorspelt Louwsma. Hij heeft zijn docenten al gewaarschuwd: dit is mooi op papier, maar er zullen dingen gaan tegenvallen. 'Hopelijk klinkt dan niet te snel de roep naar het oude.' □

**EWALO
RAMPERSAD**

Tot 2002: lerarenopleiding geschiedenis en maatschappijleer
Nu: docent geschiedenis en maatschappijleer

GELEERD OP DE HR:
Interessant en overtuigend lesgeven
GEMIST OP DE HR:
Extra investering in eerstejaars studenten

'ALS LERAAR MOET JE EEN IDOOL ZIJN VOOR JE LEERLINGEN'

In 2012 werd hij op een haar na Leraar van het Jaar en dit jaar hoopt hij zijn derde studie aan de hogeschool af te ronden. Binnenkort is Ewald Rampersad (37) naast leraar geschiedenis en maatschappijleer ook docent gezondheidszorg en welzijn.

'DE VERKIEZING LERAAR VAN HET JAAR IS EEN HOOGTEPUNT UIT MIJN CARRIÈRE. Ik word iedere diploma-uitreiking wel naar voren geroepen om een boeketje in ontvangst te nemen of genoemd in het fotojaarboek. Maar dat je uit meer dan duizend leraren in de top tien eindigt, geeft wel aan wat je in huis hebt. Het is mijn moeder die ervoor gezorgd heeft dat ik zo ver ben gekomen. Als kind zag ik hoe volwassenen haar jaren later op straat nog groetten, omdat ze les van haar hadden gekregen. Die voldoening en dankbaarheid spraken mij erg aan. Je geeft als leraar echt niet alleen les, je vormt een kind ook. Ik heb het gevoel dat ook ik bij leerlingen een blijvende herinnering achterlaat.

'Ik ben sinds 2001 docent op het Melanchthon College in Rotterdam. Alleen als je iets wilt overbrengen, heb je orde nodig, heb ik ervaren. Maar wil je orde hebben, dan moet je wel interessant lesgeven. Ik probeer dat te bereiken door les te geven alsof ik alles zelf heb meegemaakt. Zo gebruik ik bij maatschappijleer, als het over discriminatie en vooroordelen gaat, het waargebeurde voorbeeld van mijn studietijd in Leiden. Ik kwam een keer veel te laat binnen bij een college. Nog voordat ik wilde gaan zitten, vroeg de docent waarom ik zo vroeg was. Bleek dat hij dacht dat ik de schoonmaker was. Met zo'n voorbeeld bereik je een klas echt.

'Toch moet je als docent geen macht, maar gezag uitstralen. Macht betekent pressie en verplichtingen. Gezag kan je vergelijken met het effect van een idool. Een zanger verplicht je tot niets, maar toch houdt iedereen van hem. Als leraar moet je eigenlijk een idool zijn voor je leerlingen.'

'ONS KENT ONS' IS WEG

'Toen ik begon met studeren was de Hogeschool Rotterdam nog een echte witte school. Bij de lerarenopleidingen waren al helemaal weinig allochtonen te vinden. Maar vanuit mijn Surinaams-Hindoestaanse cultuur heb ik meegekregen om de lat altijd hoger te leggen, daarom ben ik nu nog steeds aan het studeren. Ook stond de hogeschool bekend om haar praktische aanpak. Die zie ik nu veel minder. Tijdens mijn eerste stage kwam mijn begeleider wel acht keer langs. Tegenwoordig draait het veel meer om competenties en reflectieverslagen. Allemaal bureaucratie, terwijl het erom gaat dat je goed gaat lesgeven. **Het contact tussen docenten en studenten is ook veranderd met de jaren.** Het ons kent ons op de hogeschool is weg. Vroeger kon ik overal binnenstappen voor een gesprek, maar tegenwoordig gaat alles per mail. De hoge uitvalcijfers verbazen me dan ook niet. Met name allochtone studenten moeten bij de hand genomen worden. Wacht als docent niet totdat de student komt, maar ga zelf het gesprek aan. Dan zal je zien dat de uitval onder eerstejaars ook zal afnemen.'

LESGEVEN AAN HBO OF DE LOKALE POLITIEK?

'Nu ik ook een eerstegraads bevoegdheid heb, zie ik mezelf wel lesgeven aan het hbo. Ik denk dat ik huidige studenten op het gebied van didactiek beter kan voorbereiden dan nu gebeurt. Het liefst zou ik blijven studeren, maar dat is financieel niet op te brengen. Helaas... Verder zie ik een carrière in de lokale politiek ook wel zitten. Mijn sollicitatiebrief voor de gemeenteraad gaat in ieder geval binnenkort op de post.' □
Jonathan van Noord

CV

- 2009-heden**
HR Lerarenopleiding gezondheidszorg en welzijn
- 2009-2011**
ICLON eerste-graadsdocent geschiedenis en maatschappijleer
- 2002-2004**
HR Lerarenopleiding maatschappijleer
- 2001-heden**
Docent Melanchthon College
- 1997-2000**
HR Lerarenopleiding geschiedenis

COLUMN ERNEST VAN DER KWAST

FOTO: LEVIEN WILLEMSE

MOLENAAR

JAAP BES IS ELKE DONDERDAG VRIJWILLIG MOLENAAR VAN DE STER AAN DE KRALINGSE PLAS. Het is de enige industriemolen ter wereld die nog op authentieke wijze tabak maalt. Maar de molen staat te koop. Net als De Lelie die een stukje verder staat. ‘De gemeente wil van zijn molens af’, zegt de zeventigjarige Jaap Bes. ‘Men vindt ze niet meer interessant.’ De naam van wethouder Hamit Karakus valt. Ik denk aan de uitzending van *De Slag om Nederland* waarin Karakus zegt: ‘In moeilijke tijden moet je zorgen dat er doorgebouwd wordt in de stad. Als het flink waait is iedereen op zoek naar beschutting, maar je kan ook zorgen dat je windmolens bouwt.’

Het is een onnavolgbare metafoor, maar ook een bizarre uitspraak. Juist de echte molens worden in deze moeilijke tijd afgestoten. ‘Er dreigt een stukje cultuurhistorie verloren te gaan’, zegt de vrijwillig molenaar. Achter hem staat de professionele molenaar, meneer Van Harrewijen. Met zijn 84 jaar is hij de oudste ambtenaar van Nederland. Van hem willen ze ook af in Rotterdam. Maar in De Ster wordt hij gekoesterd. Een team van acht vrijwilligers houdt zijn molen draaiende. Meneer Van Harrewijen heeft het vak op ouderwetse wijze geleerd: van vader op zoon; hij is de enige die nog weet hoe je op authentieke wijze snuif maakt van karotten. ‘Nou ja’, zegt Jaap Bes. ‘Hij weet het niet helemaal precies meer.’

De professionele molenaar is op de leeftijd aangekomen dat het verleden langzaam vertroebelt. Er is nog wel een receptenboek uit 1862, maar dat is behoorlijk fragmentarisch. Dus wordt er nu geëxperimenteerd in De Ster, met flarden verleden en fragmenten uit eeuwenoude recepten. En natuurlijk met de wind in de wieken.

Met Virginiatabak is in 2010 aan de Kralingse Plas een recept uit 1830 tot leven gewekt. De snuif bevat onder andere kaneel, galgantwortel, brazielhout en vlierbloesemwater. 2010, een mooie tijd. Het verleden van meneer Van Harrewijen was minder troebel en de gemeente was nog trots op haar molens.

Het is een moeilijke tijd, maar in de stad wordt doorgebouwd. ‘Hoor, hier bonkt het nieuwe hart van Rotterdam.’ In Kralingen gaat het er serener aan toe. Je hoort het piepen en kraken van de houten assen, de tred van de maalstenen. Het waait flink, maar Jaap Bes zoekt niet naar beschutting. Hij beklimt de wieken en brengt het zeildoek aan. Tweemaal brandde de molen af, tweemaal werd hij herbouwd. Vrijwillig betekent aan de Kralingse Plas vastberaden. ■

Ernest van der Kwast is schrijver. Vorig jaar verscheen zijn boek: Giovanna’s navel.

Studenten en medewerkers van de Hogeschool Rotterdam kunnen een gratis mini-advertentie voor niet-zakelijke mededelingen plaatsen. Buitenstaanders (met een commercieel doel) kunnen tegen betaling een mini-advertentie plaatsen, kosten 25,- excl. btw per 25 woorden of een veelvoud daarvan. Aanleveren via profielen@hr.nl.

mini's

DAMESHERENKAPPER.NL Knippen voor € 11,-. Studentenkapper 't Pakhuis, Oostzeedijk 316, Rotterdam (let op, ziet eruit als een antiekzaakje), tel 010-411 32 09. De kapper gaat ook koken! Kijk ook eens op dekokendekapper.nl.

SLOEPROEI(ST)ER(S) GEZOCHT! Met de HR-sloep Polyester trainen wij op de maandagavonden van 17-18 uur. Er zijn nog enkele bankjes vrij. Kom vrijblijvend een keer meetrainen! Info: Mark Smit. m.j.smit@hr.nl.

DE LIER VERKEERSOPLEIDINGEN Oostzeedijk 154. Lid BOVAG. 1e tien autorijlessen € 19,50 per les, daarna € 26,50 per les. Speciaal studententpakket! 40 lessen à € 22,50,- per les. Telefoon 010-425 77 26.

Gratis KUNSTMUUR VOOR STUDENTEN in Galerie Le Symbole. Van Oldenbarneveltstraat 134 te Rotterdam. Commissie 35%. Mail: b.vangorsel@gmail.com.

WONEN IN CULTUREEL ROTTERDAM? Tegenover hogeschool aan de Rochussenstraat 49a met voor uitzicht op NAI en achter op tennisbaan schitterend modern appartement te koop van 175m2 met 35 m2 dakterras. Interesse? Scan de QR code of bel 010 436 33 80. Bekijk de fotoflyer bij de ingang van HR Museumpark.

Gratis proefles

Bellen, mailen, whatsappen en rijden. Niet altijd even makkelijk. Daarom leer je bij de Mercedes-Benz DrivingAcademy naast het besturen van je auto ook om te gaan met verleidingen van buiten af. Vraag de gratis proefles op mb-drivingacademy.nl

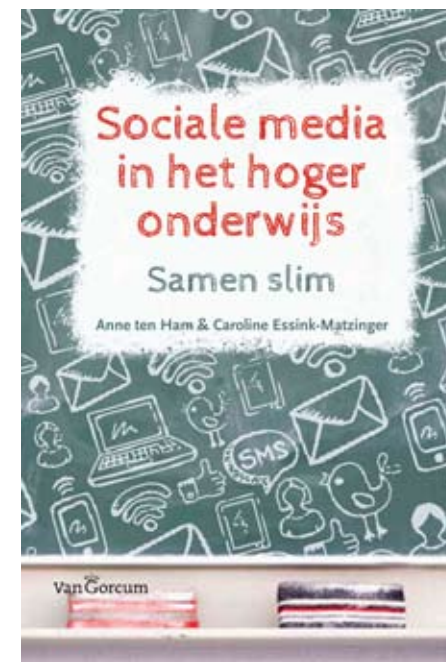

FESTIVAL METROPOLIS IS JARIG

Dit jaar is een jubileumversie van het Metropolis Festival. Deze bakermat voor muzikaal talent bestaat 25 jaar. Waar artiesten als The Killers, Blaudzun, Triggerfinger en The XX hun carrière begonnen, is het dit jaar de beurt aan Parquet Courts, een van de grootste indiebeloftes uit Amerika. Maar er kan ook gedanst worden op de Zuid-Afrikaanse sensatie Shangaan Electro. Het gratis toegankelijke festival heeft ook nog enkele speciale jubileumprojecten aangekondigd. Ga voor de volledige line-up naar: www.metropolisfestival.nl
METROPOLIS FESTIVAL 2013, zondag 7 juli 2013 12:00 – 19:30 uur, Zuiderpark, Rotterdam.

FESTIVAL BLUEGRASS IN HET OUDE NOORDEN

Tokkelende banjo's en snerpande violen kan je eind juni verwachten op de derde editie van het Pijnackerplein Bluegrass Festival. Dit gratis festival in het Oude Noorden neemt je mee op muziekreis naar de Verenigde Staten van de jaren '40 en '50. Naast de muziek exposeert striptekenaar Peter Pontiac, kan je meedoen aan jamsessies en is er een heuse picknickweide. Voor meer informatie kijk op: www.bluegrassfestival.nl
Pijnackerplein Bluegrass Festival 2013, vrijdag 28 juni 19.00 - 23.00 uur en zaterdag 29 juni 12.00 - 00.00 uur.

BOEK WORSTELN MET SOCIALE MEDIA

ONDERWIJS EN SOCIALE MEDIA. SINDS HET ONTSTAAN VAN DIT FENOMEEN IS DE DISCUSSIE OVER HET GEBRUIK BINNEN HET ONDERWIJS EIGENLIJK AL BEGONNEN. De ene docent ziet het als kans, de ander als een vervelende verandering in zijn jarenlange praktijk van lesgeven.

Anne ten Ham en Caroline Essink-Matzinger, docenten bedrijfskunde MER aan de Avans Hogeschool in Den Bosch, schreven een handleiding voor docenten: *Sociale media in het hoger onderwijs - Samen slim*. Volgens de schrijvers worstelen veel hbo-docenten met het gebruik van sociale media. In hun boek leggen Ten Ham en Essink-Matzinger in drie stappen uit hoe sociale media goed toegepast kunnen worden in het hoger onderwijs. Van de inleiding en theorie in de eerste twee hoofdstukken tot de praktijk in het laatste hoofdstuk. Door de vele opsommingen en uitgebreide theorieën lezen de eerste twee hoofdstukken maar moeilijk weg. Een inleiding in de sociale media, met voorbeelden als Twitter of Facebook, is toch hopelijk niet meer nodig voor een hbo-docent. Als de praktijk dan eindelijk aan bod komt, is het jammer dat er niet bijster veel nieuws in staat. Een werkvorm die genoemd wordt, is het volgen van je stagebedrijf via Twitter om een beeld te krijgen van de issues die binnen het bedrijf spelen. Je zou er toch van uit kunnen gaan dat een student dit tegenwoordig al doet. En dat geldt hopelijk ook voor het aanmaken van een LinkedIn-pagina om jezelf online te profileren.

Al met al lijkt Sociale media in het hoger onderwijs een leuke oprisser voor hbo-docenten. Het laat de mogelijkheden van sociale media zien, zij het minimaal. Of de docent echt geïnspireerd raakt, blijft daarom de vraag. Laten we hopen dat het curriculum door dit boek niet opeens moet worden aangepast. Dan heb je de boot immers allang gemist. ■ **Jonathan van Noord**

ERNA VAN DER KLOET (18)
Eerstejaars bedrijfskunde MER
Winkelcoördinator Terre des Hommes

Van een ochtend in de week tot vier volle dagen in de vakantie werkt Erna van der Kloet als vrijwilligster in de kringloopwinkel van Terre des Hommes in de Zwartjanstraat.

Druk bezig met...

'Mijn werk als winkelcoördinator bij de kringloopwinkel van Terre des Hommes.

Op de werkvloer ben ik de manager. Maar als het nodig is, help ik ook bij de kassa of richt ik de winkel in. Daarnaast heb ik een eigen bedrijfje. Ik koop en verkoop voetbalshirts via mijn eigen webwinkel.'

Terre des Hommes...

'Het is een ideaal goed doel voor studenten omdat het een kleinschalige organisatie is waar je niet alleen geld hoeft te geven.

Met je vrije tijd kan je ook al het verschil maken. Bijvoorbeeld in de winkel. Als student hoef je dus geen geld kwijt te zijn om onze projecten te steunen.'

Geld naar misbruikte meisjes...

'Het geld wij nu verdienen, gaat naar een project voor misbruikte meisjes in Bolivia. Ze krijgen therapie om hun trauma te verwerken. Hiervoor hadden we een project lopen voor opvang van straatkinderen in Oeganda.'

De Bijenkorf onder de kringloopwinkels...

'Voor een kringloopwinkel verkopen wij kwalitatief betere spullen. Het liefst van een merk. Wij noemen ons dan ook de Bijenkorf onder de kringloopwinkels. Bij ons vind je geen kattenharen en vlekken op kleding, maar wel een koffiezetapparaat voor vijf euro. In mijn ogen een goudmijntje voor studenten.'

Over vijf jaar...

'Dan zou ik graag een keer met een project van Terre des Hommes zijn meegegaan. Dat lijkt me heel indrukwekkend. Ik wil ook verder met mijn webwinkel. Het liefst heb ik ooit een eigen sportzaak, maar bij Terre des Hommes wil ik zeker betrokken blijven.' □

Jonathan van Noord

ACCOUNTMANAGERS AANSLUITING
010-794 40 73
aansluiting@hr.nl

BEDRIJFSBUREAU TOELATINGSEXAMENS EN ONDERSTEUNEND ONDERWIJS
Museumpark H01.038,
010-794 60 00

STUDENTEN SERVICE CENTER
Museumpark visitor centre,
010-794 42 00
Open: 9.00-17.30

CENTRALE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD (CMR)
Museumpark H, 010-794 45 18

CENTRUM VOOR TOPSPORT EN STUDIE
Contactpersoon: Coen Duiverman
Kralingse Zoom N1.116, 010-794 62 44

COPYSHOPS XEROX
Academieplein: 010-794 49 16
Kralingse Zoom: 010-794 62 18
Museumpark: 010-794 42 01

DECANEN
Wil je een afspraak maken met een studentendecanaat? Of wil je informatie over de werkzaamheden van het decanaat?

Ga dan naar <http://hint.hro.nl/studentendecanaat>

LET OP, er zijn decanen aanwezig op de vier hoofdlocaties van de Hogeschool Rotterdam (Academieplein, Kralingse Zoom, Museumpark, Wijnhaven 61) en bij de Pabo Dordrecht. Studeer jij op een andere locatie dan de bovengenoemde, kijk dan goed op de webpagina naar 'Wie zijn de decanen?' om te zien tot welke locatie jij je moet wenden.

HR SERVICES
Rochussenstraat RS.11.011
010-794 43 02 / fax 010-794 43 69

INTERNATIONAL OFFICE
Kralingse Zoom, K.B2.126,
010-794 60 05, internationaloffice@hr.nl
hint.hr.nl/intoff. Balie dagelijks open van 10-12 en 14-16

KEUZEONDERWIJS
Voor vragen over keuzeonderwijs (keuzevakken en minors)
Rochussenstraat 198, RS.00.411,
010-794 45 22, keuzeonderwijs@hr.nl

MEDIATHEKEN
Info op <http://mediatheek.hro.nl>
Catalogus op <http://vubissmart.hro.nl>

Academieplein
010-794 48 20. Open: ma/di/do 8.30-21.00, wo/vr 8.30-17.00

Dordrecht
078-611 26 15. Open: ma 15.00-18.30, di 09.00-12.30 en 18.00-20.30, wo 10.00-14.00, do 10.00-15.00, vr 10.00-14.00

Kralingse Zoom
010-794 62 78. Gebouw II, K.N1.104.
Open: ma/di/do 9.00-16.30, wo 9.00-21.00, vr 9.00-16.30

Museumpark
010-794 43 93. Open: ma t/m do 8.30-21.00 u en vr 8.30-16.30

Wijnhaven
010-794 47 02 (balie), 010-794 47 73 (kunstkelder), 010-794 46 54 (werkkamer).
Open: ma t/m do 8.30-21.00, vr 8.30-17.00

NB: Tijdens schoolvakanties zijn er gewijzigde openingstijden!

READERSHOPS Academieplein
kelder: A.K.24. Open: ma/do: 8.30-18.30, di/wo: 8.30-16.30 en vr: 8.30-15.30

Kralingse Zoom
In Selexy. Open: ma t/m vr 9.00-17.00
CoM: Studie Bijdehand

Museumpark
MP.L00.307
Open regulier: ma/do 9.00-10.30, 13.00-14.00, 17.30-18.30, di/wo/vr 9.00-10.30, 13.00-14.00. Aangepaste openingstijden in de eerste lesweek van een kwartaal en tijdens de introductie week. ma/do 9.00-12.30, 13.00-15.00, 17.30-18.30, di/wo/vr 9.00-12.30, 13.00-15.00.

SERVICE DESK ICT
010-794 44 11
Kijk voor de openingstijden op Hint
Academieplein B.1.02, ictac@hr.nl
Kralingse Zoom, 01.425, ictkz@hr.nl
Museumpark, MH01.321, ictmu@hr.nl
Wijnhaven/Blaak, 0.316, ictwi@hr.nl

STUDENT AAN ZET (PEERCOACHING)
Museumpark MP.H00.050,
010-794 51 06. Open: ma-vr 9.00-17.30

MENTORATEN AMANI
Voor Marokkaanse studenten
010-794 40 68, amani@hr.nl

ANTUBA
Voor Arubaanse en Antilliaanse studenten,
010-794 53 29, www.antuba.nl, antuba@hr.nl

MAKANDRA
Voor Surinaamse studenten
010-794 40 68, makandra@hr.nl

LALE
Voor Turkse studenten
010-794 40 68, lal@hr.nl,
mentoraatlale.hyves.nl.

STEUNPUNTEN POWERPLATFORM
Voor en door studenten met een functiebeperking
Kralingse Zoom, 010-794 62 48, www.powerplatform.nl.

STUDERENDE OUDERS AAN ZET
Voor (a.s.) studerende ouders
010-794 51 13,
studerendeoudersaanzet@hr.nl

SUPPORTTEAM 21+ EN DEELTIJD
Voor 21+ en deeltijdstudenten
010-794 51 06, supportteam@hr.nl

STUDIEVOORLICHTING EN STUDIEKEUZE BEGELEIDING
Museumpark visitor centre,
010-794 44 00,
studievoorlichting@hr.nl
Open: ma/vr. 9.00-17.30

DE TAALDESK & HELPDESK EXACT
Algemene vragen over taal (zowel Nederlands als Engels) en bijspijkermodules kunnen gesteld worden via taaldesk@hr.nl.
Voor vragen over bijspijkermodules voor exacte vakken (natuur-, wis- en scheikunde), mail helpdeskeexact@hr.nl.

POST HBO
Transfergroep Rotterdam
transfergroep@hr.nl
www.transfergroep.nl
010-794 68 00

VERTROUWENSPERSONEN VOOR STUDENTEN Academieplein
Clemens Peters: c.m.j.b.peters@hr.nl
Annette Detzel: a.detzel@hr.nl

Kralingse Zoom
Jan Roel van Zuien: j.r.van.zuien@hr.nl
Bertine van Hillo-Visser: b.e.van.hillo-visser@hr.nl

Museumpark
Marleen Braat: m.h.braat@hr.nl
Vacature

Rochussenstraat
Gertrud Bartels van der Ham: g.m.e.bartels-van.der.ham@hr.nl
Henk Vermeulen: h.j.m.m.vermeulen@hr.nl

Wijnhaven/Blaak
Jocé Bloks: j.a.l.h.bloks@hr.nl
Marijke Hagen-Sallevelt: m.g.j.t.hagen-sallevelt@hr.nl

Museumpark
Jocé Bloks: j.a.l.h.bloks@hr.nl
Marijke Hagen-Sallevelt: m.g.j.t.hagen-sallevelt@hr.nl

VERTROUWENSPERSONEN VOOR PERSONEEL
John Beentjes: j.c.w.beentjes@hr.nl
Gertrud Bartels: g.m.e.bartels-van.der.ham@hr.nl

ADRESSEN OPLEIDINGEN Hogeschool Rotterdam
Postbus 25035, 3001 HA Rotterdam
Telefoon (010) 794 00 00

Academieplein
• Instituut voor Engineering en Applied Science
• Instituut voor Gebouwde Omgeving
G.J. de Jonghweg 4-6, 3015 GG Rotterdam
Telefoon (010) 794 48 41

Blaak/Wijnhaven 61
• Instituut Willem de Kooning Academie
Wijnhaven 61, 3011 WJ Rotterdam
Telefoon (010) 794 47 47
Blaak 10, 3011 TA Rotterdam
Telefoon (010) 794 47 50

Kralingse Zoom
• Rotterdam Business School
• Instituut voor Commercieel Management
• Instituut voor Financieel Management
Kralingse Zoom 91, 3063 ND Rotterdam
Telefoon (010) 794 62 01

Lloydstraat
• Rotterdam Mainport University of applied sciences
Lloydstraat 300, 3024 EA Rotterdam
Telefoon (010) 448 64 00

Museumpark
• Instituut voor Lerarenopleidingen
• Instituut voor Sociale Opleidingen
• Instituut voor Bedrijfskunde
• Transfergroep Rotterdam
Museumpark 40, 3015 CX Rotterdam
Telefoon (010) 794 43 33

Pabo Dordrecht
Achterom 103, 3311 KB Dordrecht
Telefoon (078) 611 26 00

Pieter de Hoogweg
• Rotterdam Academy
Pieter de Hoogweg 129, 3024 BG Rotterdam
Telefoon (010) 794 65 16

RDM Campus
• Instituut voor Gebouwde Omgeving
• Instituut voor Engineering en Applied Science
• Academie van Bouwkunst
RDM Kade 59, 3089 JR Rotterdam
Telefoon (010) 794 92 00

Rochussenstraat
• Instituut voor Gezondheidszorg
Rochussenstraat 198
3015 EK Rotterdam
Telefoon (010) 794 55 56

Wijnhaven 99/107
• Instituut voor Communicatie, Media en Informatietechnologie
Wijnhaven 107, 3011 WN Rotterdam
Telefoon (010) 794 80 00
Wijnhaven 99: (010) 794 66 00

Lees **Profielen**
ook op je tablet

GA NAAR
PROFIELEN.HR.NL

en volg ons ook
op social media

TWITTER.COM/PROFIELEN
FACEBOOK.COM/PROFIELEN
PROFIELEN.HR.NL